

DRØMMEBOLIG

Jul i det gamle byhus

VIND
for 10.000 kr.
maling

VEDLIGEHOLDELSE

**GIV HUSET ET
HELBREDSTJEK**

INDSIGT

**UNDGÅ
INDBRUD
I JULEN**

TEMA

135 JULEGAVER TIL HJEMMET

INSPIRATION TIL
ALLE HUSETS RUM

SÅDAN LAVER DU DIN
EGEN ADVENTSKRANS

VÆLG MELLEM VILD
OG KLASSISK JULEPYNT

FÅ SVAR I BREVKASSER OM: ombygning, gør-det-selv, indretning og haven

Jul i det gamle byhus 16

Kom gennem julen uden indbrud 10

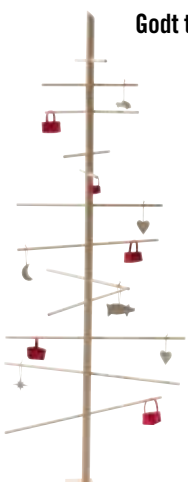

Nemme adventskranse 48

Helbredstjek på selvbyggerhuset 60

Godt tænkt 25

Min yndlingsplads: 58
Anna Grue

indhold 08

INSPIRATION

- side 6 Kort nyt
- side 14 Se din brænderøg i øjnene
- side 16 Jul i det gamle byhus
- side 24 Skab selv stilen
- side 25 Godt tænkt: Bæredygtigt juletræ
- side 26 Brevkasse: Spørg om indretning
- side 27 Monicas klumme: Jul som i gamle dage
- side 56 Brevkasse: Spørg om haven
- side 58 Anna Grue: Her er min yndlingsplads
- side 60 Helbredstjek på selvbyggerhuset
- side 66 Kommentar: Det handler ikke om biler

INDSIGT

- side 10 Kom gennem julen uden indbrud
- side 12 Hvad virker mod indbrud

TEMA: JUL

- side 28 135 gaveideer
- side 48 Nemme adventskranse
- side 52 Hvid jul
- side 54 Vild jul

GØR DET SELV/OMBYGNING

- side 64 Brevkasse: Spørg eksperterne

Kan en børneopsparing være børsnoteret?

Ja   Nej

Nej. En almindelig børneopsparingskonto i banken kan ikke noteres på børsen. Men du sagtens spare op til børn eller børnebørn ved at investere i børsnoterede aktier og andre værdipapirer. Så, ja alligevel!

Tænk nyt, og tal investering med Nykredit. Bliv udfordret på din viden på nykredit.dk eller ring til en af vores formue- eller investeringsspecialister på 70 20 10 46.

Quiz dig klogere og vær med i lodtrækningen om 10 iPads på: nykredit.dk/quiz

Nykredit

BEDRE HJEM

Ansvarshavende chefredaktør
Steen Breiner, sbr@bolius.dk

bedrehjem@bolius.dk

Redaktionssekretær
Steffen Egholm Boye, sbo@bolius.dk

Layout
Christina Daugaard, chd@bolius.dk (ansv.)

Korrektur
Heidi Korsgaard

Forsidefoto
Kira Brandt

Salg
Bettina Thyge Thomasen, btt@bolius.dk
Anja Kjer, akk@bolius.dk

Udgivelser
8 numre i 2010

Tilmeldt Dansk Oplagskontrol

Tilmeldt Index Danmark, Gallup
Medlem af Dansk Fagpresse

Oplag: 115.000 eksemplarer

Tryk
Stibo Graphic A/S, der er miljøcertificeret efter ISO 14001 og EMAS. Papiret er fremstillet på papirfabrikker, der er miljøcertificerede efter ISO 14001 og EMAS.

Abonnement på BEDRE HJEM
Et abonnement på BEDRE HJEM er GRATIS. For 8 udgaver betaler du alene 152 kr. i alt for porto og gebyr. Med i abonnementet følger klub BOLIUS med medlemsfordele som rabat på udvalgte produkter.

Læs mere på www.bedrehjem.dk
Medlemsservice: 70 23 03 07
E-mail: service@klubbolius.dk

Udgiver
Bolius Boligejernes Videncenter A/S
Lautrupvang 2, 1., 2750 Ballerup
Telefon: 70 23 63 13 www.bolius.dk

Direktør
Ulrik Heilmann, uh@bolius.dk

Bolius er et helejret Realdaniaselskab, hvis formål er at øge livskvaliteten gennem det byggede miljø.

Ophavsret
Indholdet i BEDRE HJEM må ikke anvendes i annoncer og andet salgsmødem uden udgiverens skriftlige tilladelse.

Forbehold
Artikler og anbefalinger i BEDRE HJEM er vejledende og kan derfor ikke erstatte individuel rådgivning. BEDRE HJEM påtager sig derfor ikke ansvaret for eventuelle fejl omkring priser og kvaliteter i artiklerne.

BOLIUS
BOLIGEJERNES VIDENCENTER

Realdania

Glædelig jul

Velkommen til årets sidste BEDRE HJEM. Og vores store julenummer. Vi har valgt at dedikere stort set hele dette nummer til at hjælpe dig nemt gennem nogle af de store udfordringer i julen.

En af de største er at komme på noget godt at forære andre i julen. Vi har derfor samlet ikke færre end 135 julegaveideer, der passer til hjemmet. De er praktisk delt op til hvert rum, så du nemt kan finde frem til det, du har lyst til.

Julen er hjerternes fest, men desværre er det også indbrudstyvenes. Hvert år begås der hundredvis af indbrud i juledagene, hvor tyvene godt ved, at mange, mange huse står tomme.

Men med lidt omtanke og planlægning kan man faktisk gøre rigtigt meget for at sikre sig, at man ikke kommer hjem til et ryddet hus. Vi hjælper dig med de gode tricks men fortæller dig også, hvad du skal gøre, hvis du er uheldig.

Vores stylist Katrine Martensen-Larsen har sammen med fotograf Kira Brandt lavet den mest fantastiske juleportage fra et gammelt byhus i Gilleleje. Også her er der masser af inspiration at hente, hvis du stadig overvejer, hvordan huset skal pyntes op.

2010 har på mange måder været et godt år for BEDRE HJEM. Vi er vokset i oplag, og du kan nu også finde os i landets 214 Flügger-butikker. Magasinet er naturligvis gratis, og det er det også, hvis du vil abonnere på det. Du betaler så alene porto og leveringsomkostninger. Du kan læse mere om den mulighed på www.bedrehjem.dk/jatak.

Flügger og BEDRE HJEM fejrer vores nye samarbejde ved at udlodde øko-venlig maling for 10.000 kr. Du kan se på side 15, hvordan du vinder.

God jul og godt nytår.

Steen Breiner, chefredaktør

” Julen er hjerternes fest, men desværre er det også indbrudstyvenes

SORT MATGLASERET **IDEAL** VARIABEL - HELT REFLEKSFRI!

Endelig et glaseret tag - uden reflekser!

Sort mat-glaseret Laumans IDEAL-Variabel bryder med alle vante forestillinger om glaserede tage.

Alle glasurens smudsafvisende fordele - men ingen reflekser. Glansværdien er kun 8, mens ædelengoberede tagsten har glans 22 og sort glaseret har glans 109.

Laumans enestående glasur-teknik!

Den specielle matte sorte glasur er ikke bare sprøjtet på, men er hældt over tagstenen i rigelige mængder for at give en ekstra tyk glasur med dybde.

RANDERS tegl

Byg 'prøvehuse' med det nye tag, brug tagberegningsservice, se vejledende priser, hent inspiration, få oplyst forhandlere og udstillinger, bestil adresser på nogle af de 12.000 referencehuse og bestil brochurer på

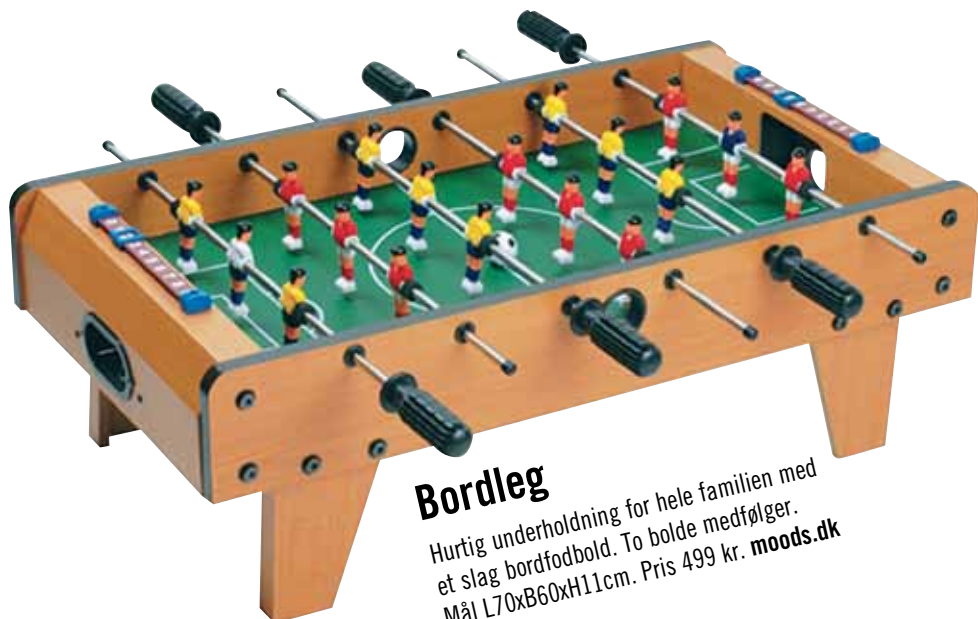
www.randerstegl.dk
eller ring 98 12 28 44

Slagsæk

Kom af med aggressionerne på Boxitalias lædersandsæk. Med metalkæder til ophængning. Højde 83 cm. Pris 1.779 kr.

casanovafurniture.dk

Bordleg

Hurtig underholdning for hele familien med et slag bordfodbold. To bolde medfølger. Mål L70xB60xH11cm. Pris 499 kr. moods.dk

Pedalfri

Børnevenlig løbicycle i blåt træ. Woodie anbefales til børn over tre år. Mål H56xL70 cm. Pris 599 kr. ilva.dk

Fedt legetøj

Giv julefedtet modstand med et sjippetov. Fås i sort, grøn og lilla. Længde 225 cm. Pris 19,50 kr. ilva.dk

Ombord

Perfekt møbel til børneværelset. I massiv eg og med sort linoleumsbordplade. Mål L60xB60xH50 cm. Pris 4.193 kr. stokke-center.dk

Colourful
X-MAS

ARDENNE SPISEBORD

3999

SPAR 800

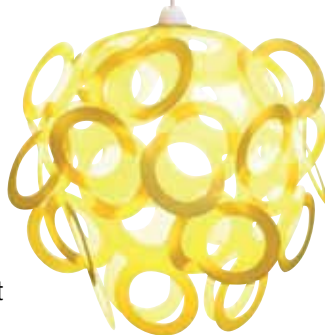
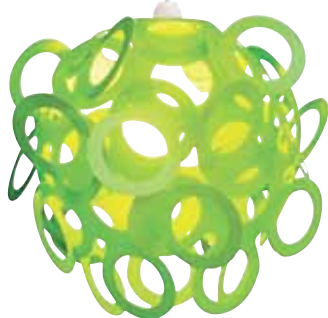
Gælder til 19/12

VIND
verdens smukkeste
JULEBORDE
VÆRDI HELT OP TIL
34.000,-
SE ILVA.DK

ÅBENT HVER SØNDAG INDTIL JUL

ILVA ISHØJ INDUSTRIALLEN 10 | ILVA LYNGBY GL. LUNDTOFTEVEJ 5 | ILVA ÅRHUS GRAHAM BELLS VEJ 13 | ILVA KOLDING VEJLEVEJ 162 | SHOP ONLINE PÅ ILVA.DK

Inspiration

Saml selv

Trendy loftlampe, der giver et godt spredt lys. Loopy er af saml selv-slagsen. Pris 499 kr. moodsshop.dk

Sekretær

Få styr på rodet. Praktisk opbevaringsmøbel til stue, bade-, børne- eller soveværelse. Flere farver. Pris 3.095 kr. indbo.com

Urtepotte

Dyrk dine krydderurter lige ved hånden. Herb Stand er i plastik, saks i rustfrit stål. Pris 250 kr. normancopenhagen.dk

Egopotte

Tepotte til én person med indbygget kop. My Tea rummer 7,5 dl. I flere farver. Pris 399 kr. evasolo.com

Hætter

Hold kaffen eller teen varm. Pris for kaffe-hætte 598 kr. Pris for tehætte 698 kr. 1x1design.dk

Vægtvogter

Flot badevægt i stål med analog vægtmåler. Kapacitet 160 kg. H13xB28xD35 cm. Pris 1.999 kr. casanovafurniture.dk

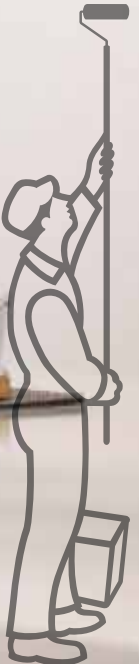
Få 3 fine, gratis tapetprøver på flugger.dk

På flugger.dk kan du bladre i mere end 200 forskellige, lækre tapetdesigns i mange fine kollektioner. Og lige nu kan du bestille 3 gratis tapetprøver i A4 størrelse, så du kan prøve dem på dine vægge, før du bestiller til hele rummet.

Benyt kode: BOLIUStapet så sender vi tapetprøverne direkte til døren. Tilbuddet gælder i hele december 2010

Du kan også bladre i vores mange lækre tapetbøger i din lokale Flügger farver, hvor du altid kan få gode råd og vejledning om vægdekoration til din bolig.

www.flugger.dk

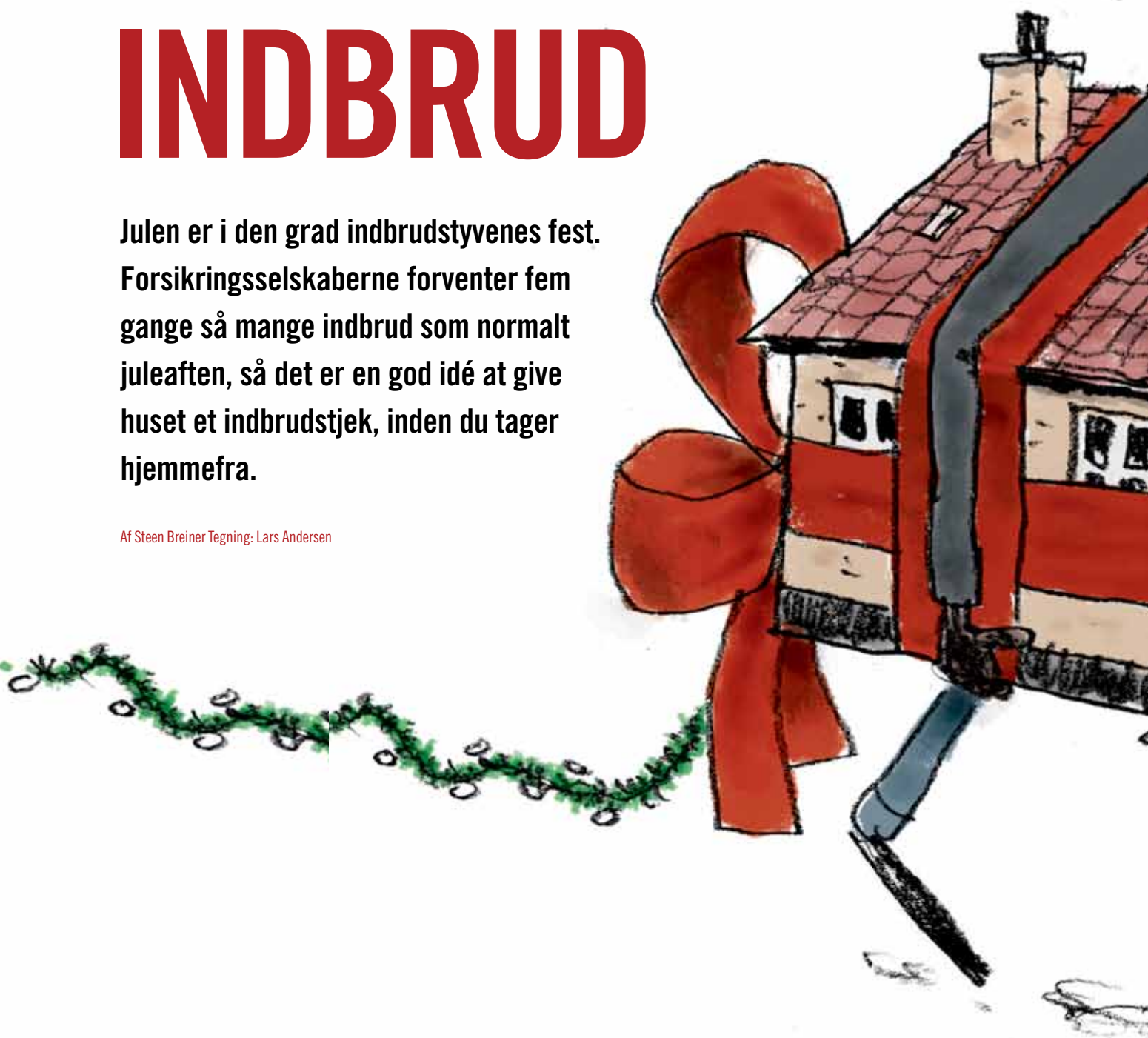

Flügger farver

KOM GENNEM JULEN UDEN INDBRUD

Julen er i den grad indbrudstyvenes fest. Forsikringsselskaberne forventer fem gange så mange indbrud som normalt juleaften, så det er en god idé at give huset et indbrudstjek, inden du tager hjemmefra.

Af Steen Breiner Tegning: Lars Andersen

Julen er i den grad en fest, hvor vi mødes hos hinanden og fejrer helligdagene sammen.

Derfor er juleen også indbrudstyvenes fest. For tyve er ikke dumme, og de ved godt, at halvdelen af landets huse står tomme. Hvilket er lig med, at tyvene i ro og mag kan tømme hjemmet for værdier.

Hos Forsikringsoplysningen forventer konsulent Riccardo Krogh Pescatori, at juleaften og juledagene vil byde på omkring 1.500 indbrud, hvilket er fem gange så mange som normalt.

Så mange vil komme hjem fra en hyggelig jul til en ubehagelig overraskelse, men hvis man tænker sig om, så er der faktisk gode muligheder for at undgå, at hjemmet bliver rippet.

Tænd lyset og musikken

Et godt gammelt råd er at tænde musikken og lyset, så det virker som om, at der er nogen hjemme. Og det er stadig en god idé, men langt fra nok.

"Tyvene kender det trick lige så godt som alle andre. De lever jo af det her," siger Riccardo Krogh Pescatori fra Forsikringsoplysningen.

"Og en tyv er altså ikke bange for at ringe på døren, hvis han tror, at huset er tomt. Han kan jo altid sige, at han er gået forkert. Derfor handler det om at få hjemmet til at se ud som om, at der er gang i den. Man kan måske ikke ligefrem have pap-figurer, der danser bag gardinerne, men man kan bruge tænd-sluk ure, lade naboen parkere i indkørslen og fylde noget af sit affald over i ens egen spand, så alt tyder på, at der er nogen i huset", tilføjer Riccardo Krogh Pescatori, der også foreslår mere utraditionelle løsninger.

"Har man hund, er det selvfølgelig en god idé at lade den blive hjemme juleaften, men har man ikke, kan man købe en alarm, der lyder som en gøende hund, hvis nogen kommer tæt på døren. Det virker ret godt," siger han.

Få hjælp af naboen

I det hele taget er nabohjælp et af de vigtigste midler, når tyvene skal holdes fra døren. Effektiv nabohjælp kan nemlig stresser selv den mest garvede indbrudstyv.

"Tyvene vil helst arbejde i fred, og de bryder sig bestemt ikke om, at nogen ser dem. Så hvis man vil sikre sig, er det en rigtig god idé at aftale, at man holder øje med hinandens hjem. Gå en ekstra tur på vejen og vær ikke bange for at spørge fremmede, hvad de egentlig lige laver på jeres lille villavej," siger Riccardo Krogh Pescatori fra Forsikringsoplysningen.

Gør det svært for tyven

Uanset hvor mange tænd-sluk ure man køber, og hvor meget man allierer sig med naboerne, kan man ikke sikre sig fuldt og helt mod indbrud. Men man kan gøre det så svært som muligt for tyven at komme ind, og derefter svært at komme ud.

"Tyvene bryder sig bestemt ikke om at bruge tid på at komme ind i huset. Det støjer, og der er stor chance for at blive opdaget. Så går de hellere videre til nabohuset," siger Karsten Nielsen, specialkonsulent i Det Kriminalpræventive Råd.

Han peger specielt på husets døre og vinduer.

"Almindelige hasper er ikke gode nok. Det er bedre med vin-

dueslåse eller sikringsbeslag. Listerne på vinduerne må heller ikke være rådne eller nemme at fjerne, for det er tyvens favorit. Når listerne er fjernet, kan ruden tages ud, og det støjer ikke,” siger Karsten Nielsen.

To låse på hoveddøren er bedre end en og gør arbejdet dobbelt så besværligt for tyven. Derfor er det en god ide at supplere hovedlåsen med endnu en lås. Og vælger man en lås, der skal låses med nøgle på yder- og indersiden, er der færre flugtveje for tyven.

”Det er jo et meget sværere at slæbe af sted med fladskærmen eller designerstolen, der kan være vanskelig at få ud gennem vinduet,” siger Karsten Nielsen.

Gem den bærbare og lås stigen

Selv når døre og vinduer er i orden, skal man alligevel se sig godt for, inden man forlader hjemmet i julen. Gå en runde omkring huset, og kig ind ad vinduerne. For man må endelig ikke trække gardiner og persiener for i julen, hvis man er bortrejst.

”Det er jo et helt tydeligt signal om, at her er ingen hjemme. Lad det i stedet være åbent, så tyven også kan se, at her er intet af nævneværdig værdi at hugge, så er der større chance for, at han går videre,” siger Riccardo Krogh Pescatori.

Stigen i skuret skal man låse fast, for ellers hjælper man tyven på vej til at komme ind gennem et vindue eller en terrassedør på 1. sal.

I det hele taget skal man bruge sin sunde fornuft. Og så skal man tænke som en tyv.

”Den dyre bærbare computer behøver ikke ligefrem at stå fremme, og andre værdigenstande kan det også være godt at sætte ind i et skab,” påpeger Riccardo Krogh Pescatori fra Forsikrings-oplysningen. Han foreslår også, at man anskaffer sig en sikkerhedsboks, der kan boltes fast i gulv eller væg.

”Hvis man lægger sine smykker eller andre værdier i den, så kan tyven ikke løbe med det,” siger han.

Du kan læse meget mere om indbrud og hvordan du undgår dem på:

www.Bolius.dk

www.Stopindbrud.dk

**TO LÅSE PÅ
HOVEDDØREN ER
BEDRE END EN.**

Hvad virker mod indbrud?

Der er på markedet adskillige produkter, der kan sikre dit hus mod indbrud, eller sikre at du kan beholde dine mest kære ting, hvis indbruddet alligevel sker.

Sikkerhedsboks:

En sikkerhedsboks forhindrer måske ikke indbrud. Men hvis et villakvarter går sammen om at installere bokse – og fortæller åbent om det – så kan det have en virkning, fortæller Karsten Nielsen fra Det Kriminalpræventive Råd.

”Der var et boligområde i Stockholm, som var ret plaget af indbrud. Der blev de enige om at installere værdibokse alle sammen, og det rygtedes blandt indbrudstyvene. Så antallet af indbrud gik markant ned,” fortæller han.

Tågekanon

”Som at skyde gråspurve med kanoner,” siger Karsten Nielsen om tågekanonerne, der på et øjeblik kan fylde et rum med tyk tåge, så det er umuligt at se noget som helst. Kanonen er normalt forbundet med en tyverialarm.

”Hvis man bor på Strandvejen og har mange værdier, kan

det måske være en god idé, men man skal passe på, at man ikke omdanner sit hjem til et Fort Knox, så man ender med at tro, at det er farligt at være der,” siger Karsten Nielsen.

Kameraovervågning

En anden populær installation de seneste år er kameraer, der automatisk optager, hvis nogen kommer ind i et rum, hvor alarmerne er slået til. De nyeste modeller kan også sende billeder direkte til din mobiltelefon, så du kan se, at der er ubudne gæster på besøg.

”Fordelen er, at står man med et billede af en tyv på sin mobil, så er det en bekræftet alarm, og så kan man med det samme ringe til politiet. Men man skal tænke over billedkvaliteten, så man er sikker på, at man får et ordentligt foto af tyven,” siger Karsten Nielsen.

Privatalarm

I løbet af de seneste år har mange boligejere fået installeret en privatalarm. Og de virker præventivt, siger alarmselskabene selv.

En statistik fra G4S, der er den største udbyder i Danmark med 60.000 privatkunder, viser, at det kun er omkring en halv procent af deres kunder, der har indbrud. Til sammenligning er det tre procent af de danske husstande, der har indbrud.

Nogen officielt dokumenteret effekt af privatalarmer er der ikke, men alligevel har flere forsikringsselskaber valgt at give rabat til kunder, der har en alarm.

"Vi giver 10 procent rabat på indboforsikringen, hvis man har en alarm, der er koblet til en central, som er godkendt af Rigspolitiet. Vi har en formodning om, at alarmerne er med til at holde tyvene væk, men vi har ingen statistik," siger Jens Langergaard, informationschef i Topdanmark.

Alligevel er Karsten Nielsen fra Det Kriminalpræventive Råd forsigtig med at lovprise alarmerne.

"De kan være udmærkede, hvis de har en sirene på, som naboerne kan høre, for det stresser tyvene. Men tyvene ved godt, at sikkerhedsfirmaets vagter ikke kommer lige med det samme," siger Karsten Nielsen.

Det kan du selv gøre:

- Gem værdigenstande som fladskærm og pc væk, så de ikke er synlige udefra.
- Lad lyset og radioen tænde og slukke ved hjælp af et tænd-sluk-ur. Lad ikke lyset være tændt konstant - det afslører, at du ikke er hjemme.
- Sørg for, at der er en bil i din carport.
- Sæt friske potteplanter i vindueskarmene.
- Lås værktøj og haveredskaber inde, så tyven ikke kan bruge det til indbrud. Hvis du har en stige, så lås den fast.

Få hjælp af naboen til:

- At tømme postkassen.
- At fylde affald i din affaldsspand.
- At tænde og slukke lyset, hvis du ikke selv har et tænd-sluk-ur.
- At rydde sne - hvis der er noget.
- At gå rundt i sneen ved huset, så der ser ud til, at der er nogen hjemme.
- At gå mere rundt i kvarteret end normalt - især om aftenen.

Sådan vælger tyven bolig:

Efter indbrudstyvenes eget udsagn udvælger de boliger med et eller flere af disse kendetegn:

- Afsides beliggende eller beliggenhed med megen støj i omgivelserne.
- Tæt bevoksning omkring boligen.
- Ingen naboer.
- Gode flugtmuligheder.
- Døre eller vinduer på klem.
- Ingen beboere hjemme.
- Tegn på luksus.
- Dårlig mekanisk tyverisikring.
- Intet alarmanlæg.
- Ingen hund.

Kilde: Stopindbrud.dk

Se din brænderøg i øjnene

Hvordan er det nu med brændeovnens røg? Er den farlig? Kan klimaet tage skade? Og er din brændeovn i virkeligheden en pinlig affære?

Danskerne er vilde med brændeovne. Over det ganske land står flere end 500.000 brændeovne, der ifølge Miljøstyrelsen dækker godt en femtedel af husholdningernes samlede brændselsforbrug. Vi hygger os omkring ilden, gør vi.

Men vi sviner også. I forhold til den energimængde, der leveres fra brændeovnene, er luftforureningen ganske betydelig. Ifølge Danmarks Miljøundersøgelser har røgen fra brændeovne, kedler og pejse ansvaret for cirka 60 procent af den samlede partikel-forurening. Til sammenligning står trafikken for cirka 16 procent og industrien for cirka fem procent. Dertil kommer, at røgen og soden indeholder tjærestoffer og dioxin, som også er kræftfremkaldende.

Der er dog et par gode nyheder: Brændeovne bidrager ikke til den globale opvarmning, fordi afbrænding af træ ikke frigiver mere CO₂, end hvis træet lå og rådned i skovbunden. Dermed er varme fra brændeovne en CO₂-neutral varmekilde.

Og så kan du i stor udstrækning selv påvirke, hvor meget – eller lidt – din brændeovn skal forurene. Måden, du fyrer på, og det brænde, du bruger, har nemlig stor betydning for, hvor meget din brændeovn bidrager til luftforureningen omkring dit hjem. Det er meget enkelt at teste: Gå ud i haven, og tag et kig på røgen. Hvis den er næsten usynlig, er alt sikkert godt. Hvis der er meget røg, og det lugter grimt, gør du sandsynligvis noget forkert.

Det er lidt sværere at gøre noget ved naboens brænderøg, hvis den lægger sig som en dyne over kvarteret. Her kan man klage til kommunen, der skal vurdere den konkrete forurening. Kommunen vil som udgangspunkt gennemføre tilsyn på stedet for at vurdere, om røgen kan forlade skorstenen uden 'synligt eller lugtende røgnedslag hos naboer'. Hvis det ikke er tilfældet, vil der ifølge Miljøstyrelsen være grundlag for at meddele påbud efter Miljøbeskyttelseslovens §42. Miljøstyrelsen understreger, at 'en speciel følsomhed hos en nabo ikke i sig selv kan begrunde indgreb over for en brændeovn, der i øvrigt ikke giver anledning til synligt eller lugtende røgnedslag'.

Fyr miljørigtigt

- For at en brændeovn kan fungere korrekt, skal både brændsel, betjening, ovn og skorsten være i orden. Hvis bare én af de ting ikke er i orden, vil brændeovnen ikke fungere optimalt.
- Sørg for at bruge godt brænde. Fyr aldrig med affald for eksempel i form af reklamer, magasiner, mælkekartoner, pap eller træ, som er malet eller behandlet.
- Tænd op med pindebrænde, optændingsblokke eller lidt avispapir, så ilden hurtigt kan få godt fat.
- Brug tørt brænde og opbevar det, så det ikke optager fugt. Våd træ forurener mere, og en del af energien og varmen går tabt til at tørre brændet i ovnen.
- Brug mindre brændestykker. Er der for meget brænde i ovnen på én gang, kan det hæmme lufttilførslen, så der går lang tid, inden temperaturen bliver så høj, at der kommer en god forbrænding.
- Hvis du vil skru ned for ovnens varme, er det bedst at lade være med at lægge mere brænde på frem for at lukke ned for luftspjældene. Skru først ned for luften, når flammerne bliver blålige. Da har gløderne afgivet træets gasser og brænder rent.
- Gå ud og tjek røgen. Den skal være næsten usynlig.

Læs mere på:
mst.dk
fyrfornuftigt.dk

VIND FOR 10.000 KR. 'GRØN' MALING

Deltag i konkurrencen om maling fra Flügger

Hos Flügger har man strammet miljøpolitikken og reduceret mængden af energi og CO2-udslip. Flügger vil gerne bidrage til et bedre miljø, og den grønne tankegang gør det muligt for at få endnu flere EU-bloster på produkterne.

Derfor har Flügger nu udvidet sortimentet af miljømærkede produkter med hele ni af slagsen: Flügger Interior High Finish serien, Flügger Interior Easy Finish serien, Dekso serien og Flügger Special Grund.

BEDRE HJEM og Flügger giver dig nu mulighed for at friske dit hus op med de miljøvenlige produkter. Du kan vinde for 10.000 kroner

maling, og du bestemmer helt selv, hvilke af de miljøvenlige produkter du ønsker.

EU's miljømærke ECO-label sikrer dig, at der ikke er sundhedsskadelige stoffer i malingen, at der er taget hensyn til sundhed ved produktionen, at produktet er blandt de mindst miljøbelastende af sin slags, og at kvaliteten er mindst lige så god som tilsvarende produkter uden miljømærkning.

Du kan se udvalget i en af landets 214 Flügger-butikker, hvor du også kan få rådgivning og inspiration.

OM FLÜGGER

Alle Flügger farver-forretningerne er ejet af en lokal malermester eller af Flügger selv, og derfor vil du altid møde professionelle medarbejdere, der ved, hvad de taler om. Maling er ikke bare maling. Det er mange forskellige produkter med hvert deres formål. Hos Flügger farver sælger man kun de produkter, man selv som malermester kan stå inde for, og som giver de bedste resultater. Men det er ikke den eneste grund til at handle hos Flügger. Der er i alt 214 forretninger i Flügger farver-kæden, så du kan altid finde en forretning i nærheden af, hvor du bor.

Sådan vinder du produkter fra Flügger

Hvis du vil deltage i konkurrencen, skal du gå ind på bedrehjem.dk/vind og svare på spørgsmålet:

HVEM STÅR BAG MILJØMÆRKET ECO-LABEL?

- A. EU
- B. AUSTRALIEN
- C. USA

Konkurrencen løber til og med den 17. december, hvorefter der trækkes lod. Vinderen får direkte besked.

Når julebordet er klart, og inden gæsterne ankommer, tændes alle stearinlys. Vibeke har klædt sig i en snehvid kjole med matchende sjal i tyndt strik.

Af: Katrine Martensen-Larsen Foto: Kira Brandt Styling: Ulrikke Gercke

Jul i det gamle byhus

I år er det Vibeke og Allan Gerckes tur til at holde juleaften, og parret har pyntet det gamle byhus i Gilleleje op efter alle kunstens regler.

Om sommeren er der liv og glade dage på nordkysten med en hektisk aktivitet i byen og på havnen. Men når turister og sommerhusejere drager bort, sænker roen sig, og igennem hele vinterhalvåret er det gamle fiskerleje noget mere fredfyldt.

"Vi nyder både sommer og vinter heroppe", fortæller Vibeke og Allan Gercke Malmdorf, som flyttede hertil i 2008.

"Efter en travl sommer med masser af leben i byen glæder vi os altid til den stille tid, og vinteren heroppe er faktisk noget ganske særligt", forklarer parret, som købte et af de gamle byhuse midt på hovedgaden.

Her bor: **Allan Gercke Malmdorf 55 år direktør i AM Pavilloner og Vibeke Gercke Malmdorf, 41 år, indehaver af Gercke by Gercke, som hun driver sammen med sin søster.**

Læs mere på: gerckebygercke.com.

"Huset blev bygget i 1881, men fik en gennemgribende renovering i 2007. Vi købte det, da det netop var færdigt og indflytningsklart", forklarer Vibeke og fortsætter:

"Da vi mødte hinanden, boede Allan i Hillerød og jeg på Frederiksberg, og sammen besluttede vi os for at flytte ud af byen til noget mere natur og luft. Vi valgte Gilleleje, da det var tæt på Allans virksomhed, vi havde familie i byen, og så faldt vi for charmen ved at have en havn tæt på, et nærmiljø og muligheden for at kunne gå en tur på stranden eller i skoven".

Deres smag er meget ens med hensyn til indretning. De kan begge lide

lyse møbler, som de kombinerer med antikke. De gamle møbler giver det hvide en god kontrast og skaber varme. Inspirationen finder de blandt andet på loppemarkeder og auktioner, hvor de finder møbler, som enten kan bruges, som de er, eller som de selv sætter deres præg på. Og så lader de sig inspirere af de hjem, de besøger.

Julestemning

Gilleleje ligger ved havet, og vinteren kan være kold og blæsende. Vibeke sætter ord på stemningen i det lille fiskerleje omkring juletid.

"Vejret giver også en mere intim julestemning. Vi er nogle rigtige

1) Sofa og puf i hvidt stof fra Ikea. Maleriet er af Peter Nyborg fra 1962

2) På stuens vægge hænger kobberstik fundet rundt omkring på loppemarkeder og auktioner. Over spisebordet hænger en gammel lampe, der stammer tilbage fra 1923.

3) Forældresoveværelset, der ligger i husets ene gavl under skrå vægge, er indrettet kontrastfyldt med mørkebrunt sengetæppe og mørke træmøbler op imod de kridhvide vægge og det hvide gulv. Foran altandøren hænger florlette hvide gardiner.

4) Ingen jul uden juletræ hos familien Gercke, også når de ikke holder juleaften hjemme.

1) Sokkerne har Vibeke selv syet, og de bruges til opbevaring af julegaver.

2) Trappen til 1.salen er malet hvid – både på trin og gelænder, som sammen med de åbne trin giver den et luftigt, svævende udtryk.

”

Vi besluttede os for
at flytte ud af byen
til noget mere natur
og luft

VIBEKE GERCKE

hyggemennesker og skal have masser af stearinlys og ild i pejsen, når det er mørkt og koldt udenfor”, fortsætter Vibeke.

Allan fryder sig over, at der altid er julebag i huset, fordi Vibeke elsker at stå i køkkenet og eksperimentere.

I år er det Vibeke og Allans tur til at holde juleaften, og parret bruger dagevis på at gøre klar til festen.

”Vi kan godt lide at pynte op til jul og mærke og dufte julestemningen, så vi har faktisk altid et juletræ, også når vi ikke holder juleaften hjemme”, fortæller Vibeke, som i år pynter op med små bemalede russiske dukker, kugler i sølv, guld og turkis samt masser af levende lys i stager og i små glas. Og de levende lys holder sig ikke kun til bordet – overalt i huset, selv på den åbne trappe op til 1.salen, har hvert trin fået sit eget lille lys.

”Det er ikke en traditionel rød jul hjemme hos os. I år er den snarere hvid med et strejf af pastelfarver”, fortsætter Vibeke med et smil.

Gave-indpakningen bruger hun også en del ressourcer på. Ikke noget ”i-sidste-øjeblik” her eller tilfældigt gavepapir fra BR eller den lokale isenkræmmer. Hver pakke får en personlig dekoration med på snoren, det gør bestemt ikke glæden ved at modtage pakken mindre, og så

Den håndlavede dukke er en fortolkning af Jomfru Maria med Jesusbarnet. Fra Gercke by Gercke.

” Vi kan godt lide at pynte op til jul og mærke og dufte julestemningen, så vi har faktisk altid et juletræ, også når vi ikke holder juleaften hjemme.

VIBEKE GERCKE

01) De høje sølvkandelabre er købt på en antikudstilling i Hillerød.

02) Badeværelset er helt nyrenoveret. På gulv og vægge i brusenichen er brugt fliser i antik marmor, det frithængende vaskemøbel i mørkt træ er fra Vedum, mens den firkantede vask er af mærket Lineabeta.

03) På rokokokommoden står vaser med høje liljer, 'Bomuldsblomster' samt en gren fra et Frangipanitræ, som Vibeke og Allan har haft med hjem fra Sydafrika. "Vi håber på, at det slår rødder, for træet har de smukkeste hvide blomster med en berusende duft".

04) Diverse træservice og skåle bragt hjem fra Sydafrika samt skåle fra Nigella Lawson. "Vi er faldet for de enkle afrikanske ting og synes, det giver et godt spil til vores mere "pæne" service", forklarer parret.

05) Midt i stuen gemmer det gamle skab på glas og kaffekander. Skabet er købt i en antikforretning på Frederiksberg.

gemmes de ellers af vejen i de fine sokker, der er hængt på trappegelænderet.

Friskfanget laks

Mens Vibeke pynter op og pakker ind, gør Allan klar til middagen.

"Juleaften spiser vi julemad, men når den fede mad er indtaget, så står den på lette retter resten af julen med masser af fisk, og hvis jeg er så heldig selv at få en fisk på krogen, ryger vi den gerne i vores rygeovn med masser af tørrede krydderier, som vi har plukket i løbet af sommeren – netop til denne lejlighed," siger Allan.

"Desserten er den samme som hos de fleste andre danskere. Vi skal have risalamande, men der skal være appetit tilovers til min sydafrikansk inspirerede konfekt", afslutter Vibeke med et smil.

INFO:

Vibeke og Ulrikke Gercke holder julebazar i Gilleleje den 10., 11. og 12. december på Gilleleje Hovedgade 42B, 3250 Gilleleje.

Køkkenet er åbent mod stuen – kun adskilt af en halvæg med komfur og et enkelt køkkenskab. En frithængende emhætte er med til at markere overgangen, mens de malede trægulve er gennemgående. Et fritstående gasbord med hvide fliser fungerer til afsætning.

”

Juleaften spiser vi julemad, men når den fede mad er indtaget, så står den på lette retter resten af julen, med masser af fisk.

ALLAN GERCKE

Allan har selv fanget laksen ud for Gilleleje Fyr.

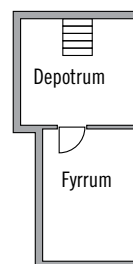
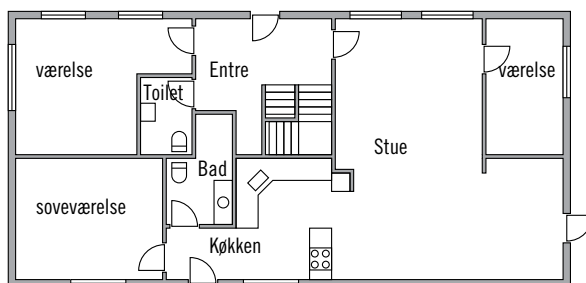
Sydafrikansk inspireret konfekt.

Efter julemaden bydes der på knas og konfekt. Det høje kagefad i sølv er købt på antikmessen i Forum.

PLANTEGNING

Læserservice:

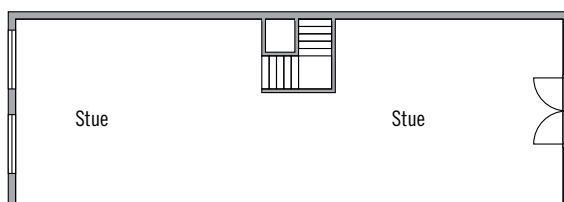
Vedum: vedum.dk

Lineabeta: lineabeta.com

Ikea: ikea.dk

Gercke by Gercke: gerckebygercke.com

La Finesse: lafinesse.dk

SKAB SELV STILEN

Julestads, julekugle: 'Sille' D6 cm., 30 kr. fra House Doctor.

Perlemorslampe, 'Fun 1 WM' designet af Verner Panton. H58xD40 cm., 3.995 kr., Designlite

Hvid jul er den bedste jul, og hvis du vil skabe stilen a la hjemme hos Gercke, skal du indrette med møbler i lyse og brune nuancer, der har et gammeldags udtryk. Når julen så melder sig, kan du pynte op med julestads, der matcher hjemmets stemning.

Af: Pernille Riis Foto: Leverandører

TIP!

Hæng julesokkerne på gelænderet i entréen – de pynter så fint, og så kan børnene samles om morgenen og se, om julenissen har været forbi.

Sengetæppe, 'Riscas'. Riflet moccafarvet tæppe i bomuld, 260x260 cm., 749 kr., Ilva

Vitrineskab, hvidt skab m. glasdøre. H200xB120xD40 cm., 6.500 kr., House Doctor

Taburet, 'Ektorp Bromma' med hvidt bomuldsbetræk. H44xL82xD62 cm., 799 kr., Ikea

Læserservice:

Ilva, tlf. 7010 4020, ilva.dk

Ikea, tlf. 7015 0909, ikea.dk

Designlite, tlf. 3144 4993, designlite.dk

House Doctor, tlf. 9725 2714, housedoctor.dk

BÆREDYGTIGT JULETRÆ

Taber ikke nålene og kan genbruges.

Af: Bettina Wøhlk Foto: Filigrantræ

December måned er lig med masser af levende lys, duften af appelsin, gløgg og forventningens glæde hos familiens små. Sådan er det også hos designeren Trine Charlotte Find, og det var da også i mangel af det rigtige sted til datteren Silles kalendergaver, der gav Trine idéen til Filigrantræet.

"Vi var lige flyttet ind i et nyt hus. Det var i begyndelsen af december måned, og vi manglede et sted til vores datters pakkekalender. Vi ville også gerne skabe julestemning i vores nye hjem og ville egentlig gerne have et juletræ stående hele julemåneden. Tanken om et pakkekalendertræ blev født, og min mand fik lavet en prototype af et gammelt kosterkaft og noget træ. Jeg malede det rødt, og på den måde fik Sille et sted til pakkerne, og vi fik julestemning i vores nye hus", fortæller Trine, der er uddannet arkitekt fra Arkitektskolen i Århus.

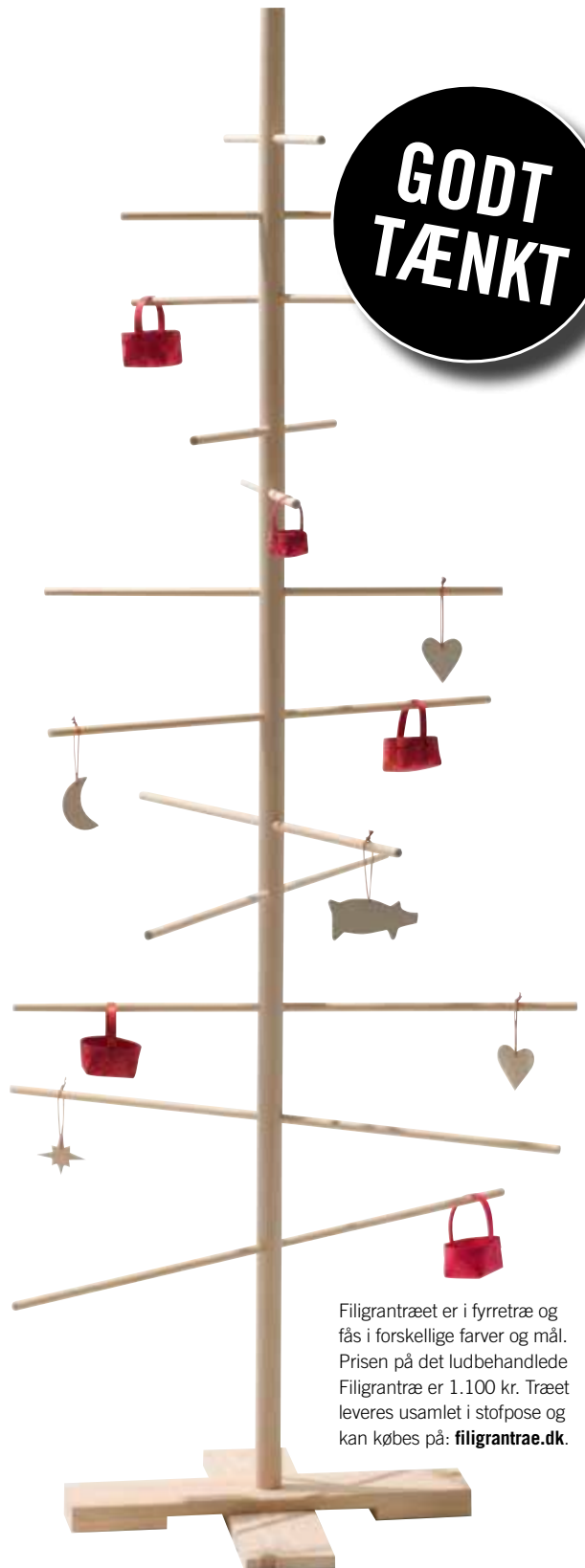
Kosterkaft-træet fyldte temmelig meget, og det kunne ikke skilles ad, så Trine arbejdede videre med idéen, og det færdige resultat er det enkle og genanvendelige Filigrantræ. Træet er håndlavet i fyrretræ og bliver produceret på Trine Finds eget værksted i Egå ved Århus. Det er en lille familievirksomhed, hvor også hendes forældre hjælper til. Det er Trines mor, der syr de fine hørposer, som træerne leveres i. Træet kan anvendes som juletræ, hvor pladsen er trang, i entréen, på børneværelset, på caféen eller i virksomheder, som pynter op til jul. Det kan naturligvis også bruges som pakkekalendertræ, som var den oprindelige idé. Træet er bæredygtigt, æstetisk, det kan skilles ad og genbruges år efter år. Og så taber det ikke nålene!

Fyrretræet udskæres i forskellige længder, der bores huller i stammen, og de udskårne stykker træ fungerer som grantræets grene. Samtlige træer samles for at kontrollere, at kvaliteten er i orden, inden de pakkes og sendes til forbrugeren.

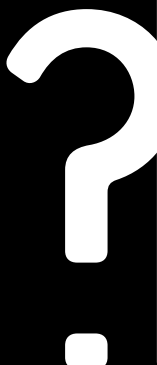
"Vi sætter stor pris på julen, og vi glæder os utrolig meget til det øjeblik, hvor juletræet bæres indenfor. Desværre er nydelsen af et levende juletræ så kort, da nålene hurtigt falder af", siger Trine Find. Vi ville ønske at juletræet kunne stå i vores stue i hele december måned, så forventningens glæde ville blive endnu større til juleaften. Nu har vi Filigrantræet, og vores børn Sille og Frederik er meget begejstrede for træet, der jo skaber den stemning, vi gerne vil have hele julemåneden", siger Trine, der også har lavet filigrantræet i en lille model på cirka 60 cm, som kan stå i vindueskarmen eller på bordet.

Trine Charlotte Find, 36 år, er uddannet arkitekt fra Arkitektskolen i Århus i 2001. Hun har arbejdet som grafiker, men har nu skabt sin egen lille virksomhed. Ud over Filigrantræet laver Trine også julestrømper i skind, som kan bruges til børnenes pakkekalender.

Filigrantræet er i fyrretræ og fås i forskellige farver og mål. Prisen på det ludbehandlede Filigrantræ er 1.100 kr. Træet leveres usamlet i stofpose og kan købes på: filigrantrae.dk.

Spørg om **indretning**

Lotte Raabo Larsen
Arkitekt maa og
kommunikationsdesigner

Har du spørgsmål til Lotte,
mail til:
bedrehjem@bolius.dk

*Vi forsøger at besvare så
mange spørgsmål som
muligt.*

Kan vi dele vores soveværelse op?

Kære Lotte

Vores baby er blevet tre år og har brug for sit eget værelse. Husets eneste børneværelse har vores teenagedatter allerede fået, så vi tænker på at dele vores store soveværelse op, så det kan fungere som to selvstændige soveafdelinger, en børne- og en voksenafdeling.

Har du et løsningsforslag til, hvordan vi kan opdele soveværelset, uden at vi lukker for meget af for dagslyset? Vi ønsker ikke at bygge en rigtig væg.

Venlig hilsen Nina og Søren

Kære Nina og Søren

Del rummet op med en reol midt i rummet ved foden af jeres dobbeltseng. Reolen fæstnes til loftet. Skærm yderligere af med gardiner mellem reol og vægge, så I kan opnå total visuel afskærmning.

Ophæng eventuelt to lag gardiner. Et transparent gardin, der lader dagslyset strømme igennem, men markerer overgangen mellem zonerne, og et tæt gardin, der lukker af for lys og indkig og giver jer mere privatliv i voksenafdelingen.

Øverst i reolen kan I have voksenting, nederst børnelegetøj og bøger, som er tilgængelige for jeres barn og eventuelle legekammerater.

*Venlig hilsen
Lotte Raabo Larsen*

Reolen deler rummet i to uden at tage for meget dagslys.

” Jeg savner det festlige, det ophøjede, stemningen, at nu, nu bliver hverdagen løftet op på et andet trin. MONICA RITTERBAND

Jul som i gamle dage

Når jeg tænker på jul i gamle dage, sad familierne i stadsestuen, stuen som blev lukket af til hverdag, fordi der skulle være en forskel på det daglige og det festlige. Det, har jeg altid syntes, var rablende skørt, for hvorfor afgrænse det bedste til små bitte øjeblikke? Hvorfor ikke også nyde det i hverdagen?

Det har jeg i mange sammenhænge råbt op om. Jeg har altid haft den holdning, at man skal bruge alt, det man har. Her og nu. Man skal ikke gemme noget som helst til hverken bedre eller magre tider. Man skal leve lige nu. For man ved aldrig, hvornår nuet ikke er mere. Man skal gøre hverdagen til en fest og drikke den gode vin på en grå mandag, og hvor har jeg tit brugt vendingen: ”Den, der gemmer til natten, gemmer til katten”.

Meen, selvom jeg stadig i det store og hele følger samme tankegang og levevis, så synes jeg ikke, min gamle indstilling sådan kan stå alene længere. Billedet er større, virkeligheden bredere og mere nuanceret. Jeg udvider hermed mit synspunkt med en tillægsbetegnelse.

Stadsestuen er nedlagt for mere end hundrede år siden. Det fine kongelige porcelæn, som i gamle dage kun blev brugt ved festlige lejligheder, er nu hverdagsstellet. Sølvstøbet, som i gamle dage blev pudset for derefter at ligge et års tid sammen med damaskdugen i dækketøjsskabet og vente på at blive brugt til julemaden, roder nu i køkkenskuffen sammen med kartoffelskrælleren og hvidløgspresseren. Hvis arvesølvet da ikke er solgt, fordi det er for besværligt at holde.

Hverdagen har overtaget og gjort krav på festen. Og dermed udhulet festens varemærker og kendetegn. Unge piger går i tylskørter og hullede sorte strømper og spidse Nashville-støvler – det er en påklædning, der fungerer både til den store traditionelle fest og en tur i skoven. Og juleaften har jeg set, at især unge mænd ganske vist med nyvasket hår tropper op i T-shirts og cowboybukser. De er stået helt af. Og selv om bordet er veldækket og med fin mad og det fornemme por-

celæn, så er servietterne som regel af papir – og ikke tykke bløde tekstiler. Så selv om vi fejrer en højtid, så må det heller ikke være for besværligt.

Jeg synes ganske enkelt, at der er gået for meget hverdagsgrød i den. Jeg savner det festlige, det ophøjede, stemningen, at nu, nu bliver hverdagen løftet op på et andet trin. Jeg kalder ikke på en genopfindelse af stadsestuen, men jeg vil slå et slag for lidt mere spænding og forskel mellem hverdagen og festdagen. Jeg synes, vi skal fastholde, at en aften som juleaften kræver noget helt særligt.

Jeg har nogle fine julekopper, som jeg fik foræret for nogle år siden. Da jeg pakkede dem ud, tænkte jeg: ”Ih, nu skal de bare fylde i mit skab – og kommer jeg nogensinde til at bruge dem?” Men det gør jeg. Og jeg glæder mig til, det bliver december, og de guldornamenterede kopper skal på bordet. Så bliver mine juledage lidt specielle og lidt anderledes end alle andre dage. Der skal egentlig ikke særligt meget til, for at man kan skrue op for den glade stemning og opleve nydelsen ved forandring. Det er for eksempel ikke mere besværligt at vaske nogle stofservietter end at vaske et viskestykke. Læg dem på julebordet med en smuk servietring omkring. Det er et lille skridt med stor effekt. Og sådan tror jeg, at alle kan finde frem til festligheder, som kan drysse tryllestøv og stemning i stadsestuen anno 2010. Glædelig jul.

Monica Ritterband

Kunstner og designer. Har designet for bl.a. Royal Copenhagen, Georg Jensen Damask, Holmegaard, Raadvad, Morsø og Ege. Tidligere journalist og underdirektør hos Carlsberg.

135

julegaver til hjemmet

Af: Katrine Martensen-Larsen Foto: Stuart McIntyre

Nu du er i gang med at finde gaver til dine nærmeste, hvorfor så ikke også forære dit hjem en julegave? Få inspiration på de næste sider, hvor vi bringer 15 ideer til hvert af husets rum: stue, køkken, badeværelset, soveværelset, børneværelset, teenageværelset, kontoret, værkstedet og uderummet – nemlig haven.

Tema
24 sider
med inspiration
til julen

15
julegaver til
STUEN

1

2

4

3

6

5

7

8

9

10

11

12

13

14

15

- 1 **Hjem efter mit hjerte.** Anne Fabricius-Bjerre. Pris 299 kr. gyldendal.dk   2 **Træfigur fra Elfenbenskysten.** Pris 1.250 kr. africantouch.dk
3 **Træfad.** Pris 195 kr. africantouch.dk   4 **Keramikvaser Pipanella.** 16 cm. og Honkabell, 19,5 cm. Pris 520 kr. og 670 kr. unika-k.dk
5 **Svanen i sort skind.** Designet af Arne Jacobsen. Pris 20.000 kr. kastfurniture.dk   6 **Plaid i uld og alpaca.** Elvang. Pris 650 kr. elvang.net
7 **Kelim-puf.** Pris 2.499 kr. ilva.dk   8 **Kultegning.** Uden titel. I glas og ramme. Kunstner Nina Kleivan. Pris 4.500 kr. ninakleivan.dk
9 **Orientalisk gulvpude.** Pris 1.499 kr. roomers.dk   10 **Taburet.** Kløver Dehli Interiør. Pris 850 kr. kd-import.dk   11 **Indisk håndquiltet tæppe.** Pris 799 kr. roomers.dk
12 **Travel sidebord i læder.** Pris 3.299 kr. ilva.dk   13 **Pude i uld og alpaca.** Elvang. Pris 375 kr. elvang.net
14 **Deluxe tæppe.** 100% bomuld. Pris 1.990 kr. ilva.dk   15 **Glasvase.** 41 cm. Pris 559 kr. tj.dk

15
julegaver til
KØKKEN

10

15

12

9

11

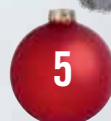
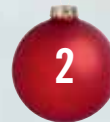
13

14

- 1 **Espressokop og underkop.** Pillivuyt. Pris 79 kr. og 60 kr. tj.dk
 2 **Espressokande.** Pris 179 kr. tj.dk
 3 **Minutur,** WMF. Pris 99 kr. tj.dk
 4 **Knivblok i økologisk bambus og orientalsk urtekniv.** Pris 250 kr. og 649 kr. fick-co.dk og kop-kande.dk
 5 **Armaturl,** Perrin & Rowe. Pris 9.019kr. jeanneoffersen.dk
 6 **Peberkværn.** 28 cm. Pris 599 kr. tj.dk
 7 **Artisan Mixer.** Kitchen Aid. Pris 4.799 kr. tj.dk
 8 **Vandkedel.** Mat rustfrit stål. Pris 779 kr. gatewayjapan.dk
 9 **Quooker.** Pris 9.275 kr. jeanneoffersen.dk
 10 **Gryde med glaslæg.** WMF. Pris 799 kr. tj.dk
 11 **Håndstrøgne dekorede spanske fliser.** 25 forskellige pr. m2. Pris 1.500 kr. pr. m2. jeanneoffersen.dk
 12 **Komfur med to ovne.** Falcon. Pris 51.500 kr. jeanneoffersen.dk
 13 **Pizzaskærer og bagesten.** Pris 239 kr. og 500 kr. pizzasten.dk og tj.dk
 14 **Grillhandske og grydelap.** Kitchen-grips. Pris 169 kr. og 149 kr. tj.dk
 15 **Kaffekværn.** Pris 2.199 kr. tj.dk

15
julegaver til
BADET

10

11

13

12

14

15

- 1 Håndklæder med farvede stropper. 50x100 cm. Pris 109 kr. juna.dk
 2 Toiletpand. Samuel Heat. Pris 2.995 kr. badstil.dk
 3 Bademåtte. Vetro Design. Pris 795 kr. badstil.dk
 4 Skridsikker måtte. Pris 395 kr. badstil.dk
 5 Badekåbe i egyptisk bomuld. Pris 1.395 kr. geismars.dk
 6 Børste. Pris 150 kr. badstil.dk
 7 Bloksæbe. Pris fra 40 kr. badstil.dk
 8 Skraber. Pris 395 kr. badstil.dk
 9 Boks med 200 stearinlys. Pris 199 kr. netto.dk
 10 Savonsæber. Pris 129 kr. og 79 kr. magasin.dk
 11 Rist. Pris 229 kr. stark.dk
 12 Badekarhylde. Windish. Pris 3.765 kr. badstil.dk
 13 Bruseforhæng. Pris 79 kr. ikea.dk
 14 Badesvampe. Pris fra 49 kr. badstil.dk
 15 Glasskål Trio. Til smykker etc. LSA. Pris 299 kr. tj.dk

15
julegaver til
**SOVE-
VÆRELSET**

1

2

3

4

5

6

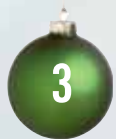

7

- 1 Sengetæppe.** Pique og satinvævet, til enkelt seng. Pris 2.950 Kr. geismars.dk
2 Natlampe. Pris 195 kr. detmondaeneskur.dk
3 Madagaskar Trippelkurv. Pris 189 kr. africantouch.dk
4 Latin Lounge CD. Pris 150 kr. detmondaeneskur.dk
5 Gummispand. Pris 180 kr. detmondaeneskur.dk
6 Kludetæppe. Pris 295 kr. detmondaeneskur.dk
7 Natbord. Pris 950 kr. kd-import.dk
8 Tree stumtjener. Pris 499 kr. idemoebler.dk
9 Træbøjler. Pris 29 kr. for 8 stk. ikea.dk
10 Hovedpude. 50 % gåsedun og 50 % fjer. Pris 795 kr. geismars.dk
11 Helårs sibirisk gåsedyne. Pris 3.375 kr. geismars.dk
12 Vattæppe. Pris 1.799 kr. roomers.dk
13 Vasketøjskurv fra Senega. Pris 850 kr. africantouch.dk
14 Beotime vækkeur. Pris 2.495 kr. bang-olufsen.dk
15 Sengesæt med smalle striber. Pris 1.220 kr. for dynebetræk og 275 kr. for pudebetræk. geismars.dk

15
julegaver til
**BØRNE-
VÆRELSET**

8

10

54

12

11

9

14

15

13

- 1 Bøjler. Pris 69 kr. for 3 stk. sebra.dk
 2 Kuffertsæt. Pris 229 kr. sebra.dk
 3 Ball væglampe. Pris 399 kr. ilva.dk
 4 Elghoved. Pris 400 kr. fick-co.dk
 5 Pude med slotte. Pris 299 kr. sebra.dk
 6 Aluminiumsstol. Pris 740 kr. fick-co.dk
 7 Sparebøsse. Pris 45 kr. kleins.dk
 8 Tapet, Eiffinger Petit Fours. Pris 395 kr. pr. rulle. mptapeter.dk
 9 Opbevaringsæsker. Pris 60 kr. og 40 kr. mptapeter.dk
 10 Toddler Racerbil. Pris 699 kr. ilva.dk
 11 Junior sengetøj. Pris 399 kr. sebra.dk
 12 Bemaalede tal. Pris 59 kr. kd-import.dk
 13 Elefant på hjul. Pris 249 kr. sebra.dk
 14 Kiliseng. Pris 4.799 kr. og 1.099 kr. for madras. sebra.dk
 15 Hæklet tæppe. Pris 399 kr. sebra.dk

15
julegaver til
TEENAGE-
VÆRELSET

1

3

2

4

6

5

7

8

9

11

10

12

13

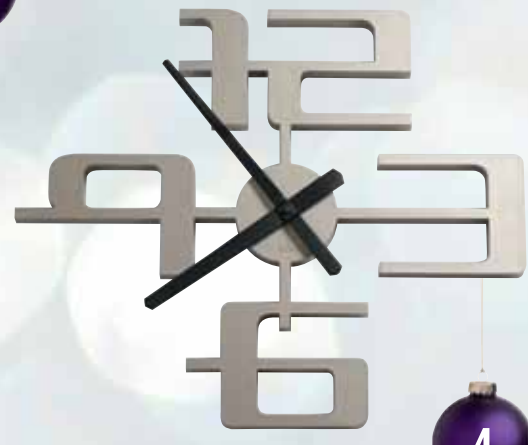
14

15

- 1 **Gymnastikpose.** Pris 99 kr. ilva.dk   2 **Tapet.** Woodland. Pris 449 kr. pr. rulle. mptapeter.dk   3 **Hånd/knagte til lette ting.** Pris 675 kr. fick-co.dk   4 **Zinkbogstaver.** Pris 290 kr. pr. stk. fick-co.dk   5 **Stofledninger.** Fatning, afbryder og glødepære. Pris 330 kr. og 90 kr. for pæren. fick-co.dk   6 **Ipod Touch 8 GB.** Pris 1.799 kr. apple.dk   7 **Travel, kommode.** Pris 4.999 kr. ilva.dk   8 **Fatboypude, Metahlowski.** Pris 2.999 kr. hetlandnordic.com   9 **Gummivase.** Pris 170 kr. og 150 kr. ono.dk   10 **Pude med tal.** Pris 199 kr. ilva.dk   11 **Lampeskærme, Zimbabwe.** Pris 175 kr. pr. stk. africanatouch.dk   12 **Porthole-lampe.** Pris 2.999 kr. ilva.dk   13 **Kontorstol.** Pris 1.499 kr. ilva.dk   14 **Ipod Nano med multi touch funktion 8 GB.** Pris 1.229 kr. apple.dk   15 **Sonatine tæppe.** Pris 699 kr. ilva.dk

15
julegaver til
KONTORET

10

11

12

13

14

15

1 Telefon. BeoCom2. Pris 4.295 kr. bang-olufsen.dk

2 Headset med bluetooth. Jebra Street. Pris 499 kr. jebra.com

3 MacBook Pro 13. Pris

8.999 kr. apple.dk

4 Bigtime skulpturelt vægur i nikkel. D45 cm. Pris 599 kr. ide-moebler.dk

5 Væggeol. Pris 777 kr. ide-moebler.dk

6 Klipsemaskine osv. Pris fra cirka 30 kr. Iva.dk

7 Skrivebordslampe. Fortebraccia. Pris 2.235 kr. luceplan.dk

8 Opslagstavle. Pris 299 kr.

9 Trådløst headset. Pris 799 kr. jebra.com

10 Earphones. EarSet3. Pris 1.495 kr. bang-olufsen.dk

11 Æsker. Pris 175 kr. det-

mondaeneskur.dk

12 Malibu cd-skab. Pris 999 kr. ilva.dk

13 Utensilo opbevaringshylde. Vitra. Pris 2.000 kr. antondam.dk

14 Pantone-notesbøger. Pris 129 kr. og 159 kr. tj.dk

15 Writex-skrivebord. Pris 1.599 kr. ilva.dk

15
julegaver til
VÆRKSTEDET

1

2

3

4

6

5

7

8

9

11

10

12

13

14

15

1 Æske med skruer. NKT Climate. Pris 430 kr. stark.dk kr. stark.dk

4 Værktøjskasse. Pris 410 kr. stark.dk

2 Sikkerhedsbriller og maske. Pris 30 kr. og 70 kr. stark.dk

5 Bitsæt. Pris 140 kr. stark.dk

3 Topnøglesæt. Pris 1.450

6 Pensler. Pris 50 kr. stark.dk

7 3 l. hvid vægma-

ling. Pris 364 kr. flugger.dk

8 Politikens 'Gør Det Selv Badeværelset'. Pris 50 kr. bogide.dk

9 Stiksav. Pris 165 kr. stark.dk

10 Laserafstandsmåler. Pris 2.100 kr. stark.dk

11 Bore/skruetrækkermaskine, DeWalt. Pris 1.245 kr. stark.dk

12 Fejebakkesæt i metal. Pris 190

kr. fick-co.dk

13 Skruetrækkersæt. Pris 230 kr. stark.dk

14 Hobbykniv. Pris 70 kr. stark.dk

15 Stige fra Wibe. Pris 1.150 kr. stark.dk

15
julegaver til
HAVEN

1

2

3

4

5

6

7

8

9

12

13

10

11

14

15

- 1 **Kost.** Pris 150 kr. stark.dk
 2 **Fuglebur.** Pris 159 kr. kd-import.dk
 3 **Fuglefrø.** Pris 40 kr. silvan.dk
 4 **Grensaks.** Pris 260 kr. stark.dk
 5 **Plantesæt.** Pris 499 kr. tj.dk
 6 **Havehandsker.** Pris 115 kr. stark.dk
 7 **Haveslange.** Pris 500 kr. stark.dk
 8 **Slangeholder.** Pris 230 kr. stark.dk
 9 **Rive.** Pris 230 kr. stark.dk
 10 **Havesaks.** Pris 163 kr. tj.dk
 11 **Tulipanløg.** Pris 30 kr. netto.dk
 12 **Udendørs lyskæder.** Tech-Line. Pris for et stratsæt cirka 200 kr. sirius.as
 13 **Lanterne.** Pris 495 kr. kd-import.dk
 14 **Vimpel.** Pris 100 kr. silvan.dk
 15 **Zinkbalje.** Pris 79 kr. netto.dk

NEMME ADVENTSKRANSE

28. november er første søndag i advent, og så skal der tændes lys. Frem med mos, glimmerlim, sukker og dyr og lav selv de søde adventskranse – hurtigt, nemt og billigt.

Af: Bettina Wøhlk
Foto: Bjarke Ørsted

Islandskabet

Du skal bruge:

1 stort fad

4 hvide bloklys (Netto)

Klæbepuder

1 kg sukker

Dyr i plast (Netto)

Forskelligt hvidt bånd (Panduro Hobby)

Lyskæde 'Flora' (Sirius)

Bind bånd omkring lysene og placer lysene med klæbepuder på fadet. Drys med sukker, så bunden er dækket. Placer isbjørne, pingviner og sælen i sukkeret og arranger lyskæden, så de små lysende isblomster ser dekorative ud. Voila – et sandt juleeventyr på isen.

Naturlig jul

Du skal bruge:

1 træfad

4 glaspotter

4 lilla stearinlys (Søstrene Grene)

Mos

Ler

4 små blade fra haven/skoven

Glitterlim (Netto)

Grov snor

1 rulle masking-tape (Hill-Street)

Valnødder

Pynt glassene med en stribe masking tape – hér tape i guld/lilla. Sæt en klump ler i bunden af glaspotterne (du kan også bruge lerpotter, kopper eller forskellige glas) og placer lysene i leret. Fordel mos i potterne, så lysene bliver helt dækket. Kom lidt glitterlim på bladene og lad det tørre. Bind sløjfer om lysene og placer bladene. Sæt de fire færdige julepotter på fadet og afslut med valnødder.

Det startede på Amalienborg

Juletræet kom oprindeligt fra Tyskland - det gjorde adventskransen også. Det siges, at den første i Danmark blev tændt på Amalienborg under Første Verdenskrig af Christian den Tiendes dronning Alexandrine, der oprindeligt var tysk. Det var dog først, da Sønderjylland vendte hjem til Danmark i forbindelse med genforeningen i 1920, at skikken for alvor kom til landet med de danskere, der i næsten 60 år havde levet under tysk herredømme. Adventskransen bærer oprindeligt violette bånd, da violet er adventens farve. Det skyldes, at advent i sin oprindelse er en bøds- og fastetid inden julen. Adventskransen fik sit andet gennembrud under Anden Verdenskrig, og hér var nationalfølelsen stærk, hvorfor kransen bar de nationale farver med røde bånd og hvide lys.

Kilde: kristendom.dk

Stjerne i pil

Stjerne i grå pil til træet eller vinduet. Måler 14x17 cm og koster 19,75 kr. brostecopenhagen.com

HVID OG NATURLIG JUL

Hjerter, stjerner og lys hører julen til. Pynt hjemmet op i hvidt, klart og naturens egne materialer og lad også uglerne og rensdyrene komme indenfor.

Af: Bettina Wøhlk Foto: PR

Fjerlet juletræ

Juletræ i fjer med sølvglimmer. Højde: 140 cm. Pris 399 kr. Fås også i 93 cm høj til 269 kr. lisbethdahl.com

Julestrømpe til børnene

Gem børnenes pakker i den søde julestrømpe i skind med bort i kaninpels. Måler ca. 36-38 cm og koster 450 kr. filigrantrae.dk

Klar akryl

Fyrfadsstige i klar akryl med både fugle og hjorte – fås også i andre farver. Pris 165 kr. hill-street.dk

Naturligt

Bloklys beklædt med birkebark. Brændetid 80 timer. Højde/diameter 10 cm. Pris 99 kroner. ilva.dk

Lysende juletræ

Hæng juletræet op i haven eller på terrassen og skab julestemning udendørs. 200 cm høj og 120 cm i diameter. Pris 529 kroner. ikea.com

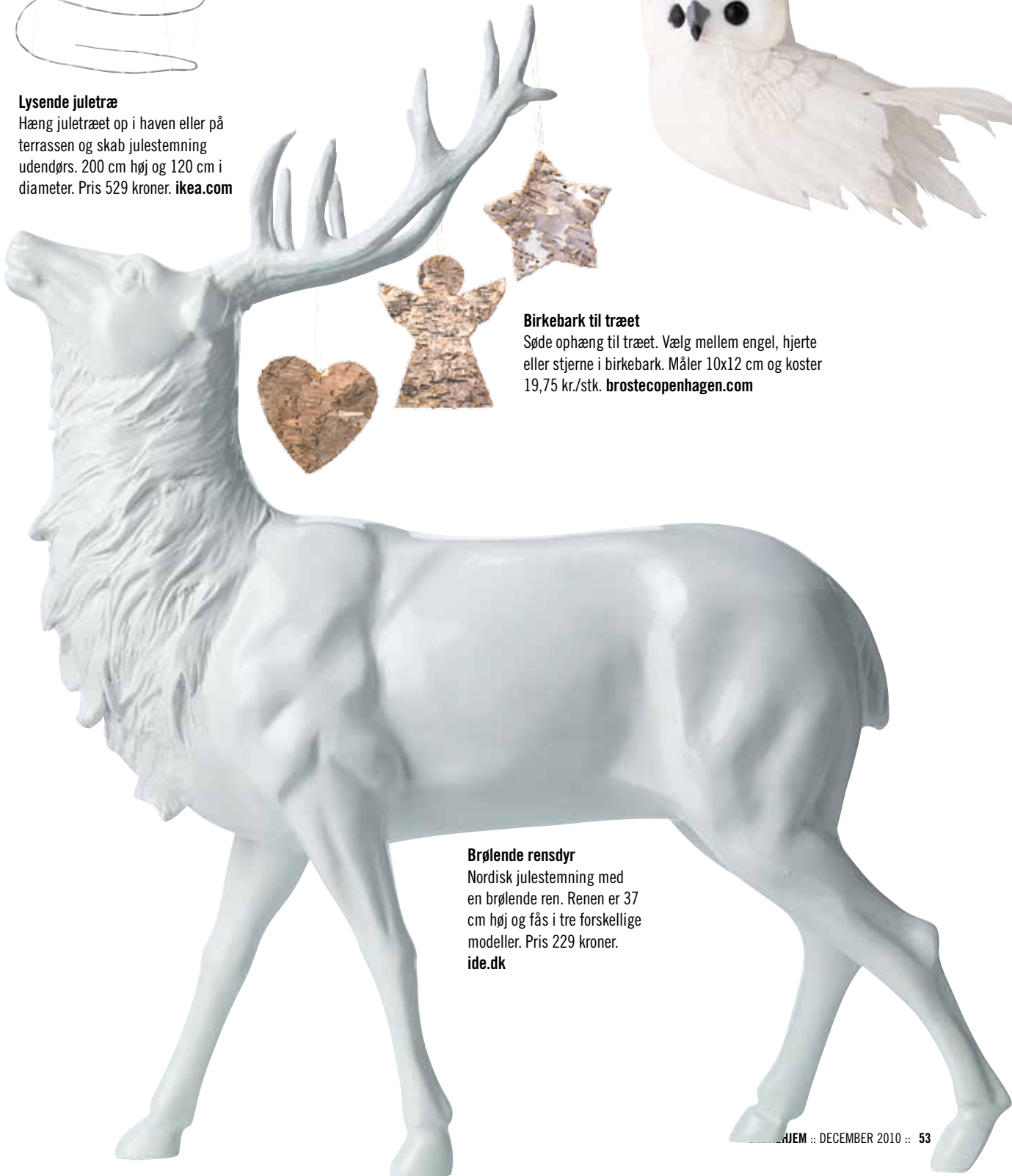
Hørhjerter

Hørhjerter med budskabet 'God Jul' – pynt en troldegren op med masser af små hjerter. Hjertet måler: 6x9 cm og koster 30 kr. bloomingville.com

Ugle

Lidt klogskab på juletræet skader ikke. Hvid ugle til 39 kr. lisbethdahl.com

Birkebark til træet

Søde ophæng til træet. Vælg mellem engel, hjerte eller stjerne i birkebark. Måler 10x12 cm og koster 19,75 kr./stk. brostecopenhagen.com

Brølende rensdyr

Nordisk julestemning med en brølende ren. Renen er 37 cm høj og fås i tre forskellige modeller. Pris 229 kroner. ide.dk

Lilla nødder

Julen er hjerternes tid. Sødt hjerte formet af lilla valnødder. Pris 33 kr. Fås også i pink i en større model til 49 kr. ide.dk

Glimmerfugl

Lille fugl med fjer, pailletter, glimmer og klips – lige til at sætte på træet. Fås i to forskellige modeller. Pris 15 kr. lisbethdahl.com

FARVERIG JUL

Sæt kulør på julehjemmet med klare og stærke farver, plastik og akryl, søde hæklerier og sjove dyr med glimmer. Julen er hjerternes fest – lad den også være farvernes fest.

Af: Bettina Wøhik
Foto: PR

Strikket julestrømpe

Gem børnenes gaver i denne søde julestrømpe i lilla strik. Måler 16x20 cm. Pris 90 kr. bloomingville.com

Grøn uldtot

Sød hæklet julekugle i uld. Fås i seks forskellige farver. Diameter 6 cm. Pris 20 kr. bloomingville.com

Pink frø

Sjov frø i lysende pink til juletræet eller hæng den op i vinduet. 8 cm høj. Pris 29 kr. lisbethdahl.com

Nøddeknækker

Lad ugleknækker dine nødder. Nøddeknækker i træ til 219 kr. fra rice.dk

Lakridskonfekt

Sjove ophæng med lakridskonfekt og bånd til træet – til børn og barnlige sjæle. Fås i tre varianter og koster 59,95 kr./stk. rikkitikki.dk

Pink stjerne

Sæt kulør på træet med den pink stjerne i akryl. 65 kr. hill-street.dk

Plastik fantastisk

Turkis juletræ i plast. 45 cm højt. Pris 149 kr. Fås også i pink, 100 cm højt, til 299 kr. rice.dk

Japanske dukker

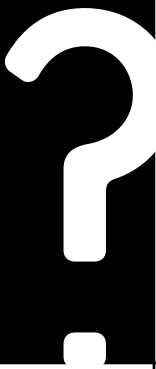
Sjove ornamenter til juletræet formet som japanske dukker fra House Doctor. Pris 25 kr./stk. Vælg mellem 5 farver. Mål: 3,5x7 cm. aura4laura.dk

Hr. og fru Rudolf

Medusa-Copenhagen har i år iklædt hr. og fru Rudolf varme striktrøjer og glimmer. Figureerne måler 20 cm i højden og koster 249,95 kr. hos rikkitikki.dk

Spørg om **haven**

Stig Lauritsen
Havedesigner og
bygningsarkitekt.
Forpagter Paradehuset;
orangeri og tegnestue
på Gissfeld Kloster.

Har du spørgsmål til Stig,
mail til:
bedrehjem@bolius.dk

*Vi forsøger at besvare
så mange spørgsmål
som muligt*

Stigs tanker

Julen nærmer sig med hastige skridt, det er koldt udenfor, og man må holde sig varm. Men hvad med alle vores små fugle, der holder til i vores haver!

Skal de ikke også mærke, at det er ved at blive jul? Måske skal de forkæles lidt ekstra med et tørt og lunt sted – et sted hvor deres boder ikke bliver vådt, og hvor vi kan nyde synet af dem fra vores varme stue. For den fin-gernemme er det let selv at lave et smukt boderhus, og for alle os andre findes der i dag heldigvis mange spændende, sjove og elegante huse med kobbertage og andre fine detaljer. Hvad med at starte en samling af boderhuse og opdag, hvilket fantastisk liv, der skabes i din baghave. Rigtig glædelig jul til Jer og havens fugle!

Betonfliser kan sagtens bruges

Kære Stig
Vi vil gerne anlægge en ny terrasse. Vores budget er ikke stort, og vi har nok ikke råd til granit, men har heller ikke lyst til 'almindelige' betonfliser – vi mangler inspiration til en spændende terrasse, kan du hjælpe os?

Viggo Møller-Hansen, Maribo

Kære Viggo
Betonfliser har fået en opblomstring i de seneste år med nye størrelser, spændende overflader og farver fra en større farvepalet, som gør, at man har mulighed for at skille sig lidt ud fra de mere traditionelle fliser. Man skal bare tænke lidt kreativt, når man sidder med materialerne; det er kombinationer, som gør en terrasse anderledes og unik. At arbejde med fliser giver en ekstra dimension

– og selvom 'paletten' ikke indeholder alverdens farver, kan man alligevel lave kombinationer, der vil give et rigt udtryk.

Der er mange flisetyper, som bryder grænserne for, hvad vi typisk ser i vores haver, og det kan være med til at skabe et nyt udtryk – og også en storslåethed til haver, hvor de rene linjer hersker. Man kan udmærket lade sig inspirere på de mange hjemmesider – men en tur ud i den virkelige verden, hvor man mærker fliserne og ser på lægningsdetaljer, giver en større forståelse for mulighederne. Samtidig kan man undersøge andre flisematerialer, og om der er en kombination af elementtyper, der øger terrasseoplevelsen. Men husk, at belægningen er noget, du skal leve med i mange år!

Venlig hilsen Stig Lauritsen

Havetips:

- Omlægninger af haven, blot jorden ikke er frossen
- Bestil frøkataloger • Læg kompost ud på bede og i køkkenhaven
- Beskær og udtynd frugttræer og andre løvfældende buske og træer
- Nyd vinteren

Prøv den hårdføre gul bambus med dens smørgule stængler og frække lysegrønne stribe.

Bambus er ikke bare bambus! Der findes en del arter, som egner sig til de danske haver.

Vælg bambus

Kære Stig

Jeg har lige været en tur i Japan, og sikke en masse inspiration jeg har fået med hjem! De mest utrolige haver har jeg set, med spændende planter og sirlige anlæg. Nu vil jeg lægge en del af min have om, men jeg ved ikke, hvad jeg skal plante for at få det rigtige udtryk.

Lise-Lotte Skov Hansen,
Kerteminde

Kære Lise-Lotte

Den japanske havekunst er helt enestående og har været en stor inspirationskilde for Vesten i mange århundreder. Én af de planter, som kendetegner haverne, er bambus. Men bambus er ikke bare bambus! Der findes en del arter, som egner sig til de danske haver – og når man begynder at gå på opdagelse i de forskellige typer, bliver man med stor sandsynlighed bidt af det og har mange valgmuligheder! Der er rigtig mange variationer på bladstørrelse, stængelfarve- og tykkelse samt højder, man skal tage stilling til. Én af mine favoritarter inden for bambus-familien er 'Phyllostachys' – og her er der rigtig mange typer at vælge imellem. Prøv *Phyllostachys aureosulcata* 'Spectabilis' – gul bambus med dens smørgule stængler og frække lysegrønne stribe – en hårdfør sort som kan tåle ned til -20c, og som bliver op til 5 m i højden ... eller *Phyllostachys 'Nigra'* – sort bambus – en lidt mere sart type, som kræver vinterbeskyttelse, men er rigtig god til den stilfulde eller minimalistiske have. Dens nye skud fremspringer i kraftige gulgrønne farver, som senere skifter til helt sort.

Som andre bambus sætter *Phyllostachys* pris på en jord med et stort humusindhold, et højt gødningsniveau og tilpas fugtighed. Vælg en placering i haven, hvor der er lidt læ for, at bladene kan udvikle sig uden svidninger. Ud over *Phyllostachys*-arten findes der mange andre bambus-typer, som egner sig godt til den danske have. Der findes en del, der handler med bambus-arter, hvor man kan hente inspiration, inden man beslutter sig for typen til egen have.

STIG LAURITSEN

Venlig hilsen Stig Lauritsen

Anna Grue: Mit køkken

Af: Bettina Wøhlk Foto: Claus Bjørn Larsen

Kriminalpoliti, mord og opklaringsarbejde står i stor kontrast til syltning, baging og dekoration af bryllupskager. Men det er dagligdagen for krimiforfatteren Anna Grue. Bøgerne om makkerparret Flemming Toft og Dan Sommerdahl er blevet til i hjemmet på Amager, hvor Anna har sit arbejdsværelse. Efter en dag ved tastaturet, hvor der både skal researches, tænkes kreativt, udtænkes mordplot og efterfølgende opklaring, er der ikke noget at sige til, at Annas yndlingsplads er i køkkenet. Dels elsker hun at lave mad, og dels er det helt meditativt at arbejde med noget så jordnært som gode råvarer, der bliver til dejlig mad.

"Mit køkken er helt klart min yndlingsplads. Det var oprindeligt fire rum; en gang, et toilet, et soveværelse og et køkken med en stor, muret skorsten midt i det hele. Da vi købte huset for seks år siden, trængte det til renovering. Vi rev alt ned, så vi nu har ét stort spisekøkken med plads til det hele. Masser af arbejdsflader, masser af siddepladser og masser af lys. Køkkenelementerne er af massiv birk og stål. De er fra Ikea og hedder 'Värde'. Væggene er sart gule og alt i køkkenet fra duge over spisestellet 'Ursula' til gulvet er i kraftige farver. Gulvet er faktisk samme gule farve som 'Ursula-stellet', og det giver varme til rummet. Et af forstudierne til Jespers 'Verdensrum', et maleri i sort og lilla, hænger også i køkkenet, og så har vi bøger overalt. Jeg er ret vild med elektriske gadgets, og har blandt andet en rigtig god blender og en rød elkedel. Jeg elsker at lave mad – ganske enkelt. Det er hyggeligt at stå dér i sin egen verden og fokusere på at hakke, snitte, bage og brase. Jeg kan også godt lide at pynte bryllupskager. Det er ikke noget, jeg ellers gør det i, men jeg har gjort det et par gange, når venner eller familie er blevet gift. Jeg får pip, hvis nogen går i vejen eller distraherer mig, mens jeg laver mad. Men jeg elsker at få hjælp af nogen, som kan holde bøtte – og gør, hvad de får besked på uden at komme med alle mulige kreative forslag undervejs. Jeg står altid og forestiller mig, hvordan den ene eller den anden sammensætning af krydderier eller ingredienser vil fungere. Jeg bruger stort set aldrig kokebog, men finder selv på det meste undervejs".

Kort om Anna

Hvem: Anna Grue, forfatter. Debuterede i 2005 med 'Noget for noget', hvor hun modtog Det Danske Kriminalakademis diplom for fremragende debut. I 2007 udkom første bind i serien om Dan Sommerdahl, 'Dybt at falde', som både læserne og anmelderne var vilde med. Herefter fulgte 'Judaskysset' og 'Kunsten at dø', og i august i år (2010) udkom fjerde bind, 'Den skaldede detektiv', i den succesfulde krimiserie. Læs mere på annagrue.dk

Hvor: Bor i villa på Amager ved København med sin mand, Jesper Christiansen, der er kunstmaler og bl.a. manden bag udsmykningen 'Verdensrum', der pryder Kronprinsparrets palæ på Amalienborg. Sammen har de tre voksne børn, som alle er flyttet hjemmefra. Foruden Anna og Jesper huser villaen også to cockerspaniels, Mulle og Pippi, der er mor og datter.

**JEG KAN OGSÅ
GODT LIDE AT PYNTE
BRYLLUPSKAGER.**

ANNA GRUE

5 RAPPE

Hvad betyder dit hjem for dig?

Både min mand og jeg er hjemme nærmest døgnet rundt – han på sit atelier, jeg i mit skriveværelse – så det er vigtigt, at alle rum fungerer optimalt og er behagelige at opholde sig i.

Går du op i indretning?

Det må man sige ja til. Men boligmode som sådan betyder ikke noget for mig; jeg køber det, jeg kan lide, uanset om det er oppe i tiden eller ej. Og så vil jeg have farver omkring mig. Alt det dér beige og creme og blide naturnuancer – det bliver ikke hjemme hos os!

Hvem er din yndlingsdesigner?

Jeg er så banal: Jeg elsker Arne Jacobsen. Stolene, husene, tekstilerne – jeg er til det hele. Men jeg holder også meget af Finn Juhl og ønsker mig brændende en af hans sofaer; 'Poeten' i orange med gult sæde.

Seneste indkøb til hjemmet?

Min mand fandt for nylig et sæt af Josef Albers' firedobbelte, multifarvede indskudsborde (Nesting Tables, Vitra Design) til en brøkdel af den normale pris. Vi aner ikke, hvad vi skal bruge dem til, men smukke er de.

Hvad ønsker du dig til boligen?

En elevationsseng står højt på listen. Men den skal være smuk, en ordentlig kvalitet og til at betale. På én gang ... Så det kommer nok til at vare lidt endnu.

Familien Selander i Helsingør ved, at den er gal med tagstenene, og at pudset visse steder falder af væggene i kælderen. Men er det alvorligt? Og hvad med resten af huset, er det o.k.? Og hvis ikke, hvad vil det så koste? Familien ønskede et professionelt svar og inviterede en rådgiver på besøg.

Helbredstjek på selvbyggerhuset

Af: Rie Jerichow Foto: Claus Bjørn Larsen

Selv om man har bygget sit eget hus og ikke bare kender hver en krog, men også det, der gemmer sig bag den, kan man alligevel nå til et punkt, hvor det vil være trygt at lade et par professionelle øjne kigge sit hus efter i sømmene.

Det punkt er Palle Selander og hans kone Anna-Grethe i Helsingør nået til. For selv om den tidligere elektriker med stolthed viser sit hus frem, som han byggede i 1968 med god støtte fra sin far og en flok håndværkervenner, er der nu, 42 år senere, et par ømme punkter, som han med spænding afventer at få udlagt af en faguddannet rådgiver fra Bolius. Han er lige på trapperne for de næste par timer at gennemgå det gule murstenshus fra kælder til kvist.

Taget er et gammelt smertensbarn.

"Det har alle dage været noget møg. Tagstenene, som vi selv importerede fra Holland, var dårlige fra starten. De begyndte meget hurtigt at skalle af. Ja, faktisk har vi allerede renoveret taget to gange, hvor alle de ødelagte tagsten

Ægteparret Selander får styr på pris og prioritering af husets vedligeholdelse med hjælp fra Bolius-rådgiver Morten Mathiesen.

er blevet udskiftet. Og hver gang er der ikke gået mere end nogle år, så sker det igen. Nu er spørgsmålet: Skal vi nøjes med at renovere taget én gang til, eller bør vi tage en dyb indånding og skifte hele taget", spørger Palle Selander.

For ham og hans kone er det vigtigt

at få en professionel rådgivning, der ikke ser isoleret på ét problem. For som han siger: Hvis han nu ringede til en håndværker og bad ham udskifte taget, ville han sikkert med glæde modtage ordren. Men hvad nu hvis huset i virkeligheden kunne klare sig med

Morten Mathiesen gennemgår huset fra A til Z og udfærdiger en vedligeholdelsesplan, som beskriver husets problemer og i hvilken rækkefølge, de skal udbedres inden for de næste ti år.

endnu en tagrenovering? Kunne han så føle sig tryk ved, at håndværkeren ville give ham det råd? Og hvad nu, hvis det i virkeligheden var mere påkrævet at sætte ind med vedligeholdelse et helt andet sted?

”Jeg kunne rigtig godt tænke mig et råd fra en sagkyndig, der også kan give os en forestilling om, hvad det kommer til at koste, så vi kan vurdere, om vi har råd til det”, siger Palle Selander.

Derfor ruller boliusrådgiver Morten Mathiasens bil op foran det gule hus denne blæsende efterårsmorgen. Morten Mathiasen er tømreruddannet og bygningsingeniør med flere års erfaring som rådgiver. Hans speciale er at udarbejde de såkaldte vedligeholdelsesplaner, der ikke ligesom en tilstandsrapport blot giver et øjebliksbillede af husets tilstand her og nu, men er en helhedsorienteret gennemgang af huset, der også skuer ud i fremtiden og i en prioriteret rækkefølge lister de vedligeholdelses- eller udbedringsarbejder, som man bør overveje i de næste ti år, så man kan lægge en personlig plan

” JEG ER JO KØBT TIL AT GÅ I DETALJER. SELV NED I DEN MINDSTE DETALJE.

MORTEN MATHIASEN,
BOLIUS-RÅDGIVER

for vedligeholdelsen af sit hus.

Over en kop kaffe fortæller han først om slagets gang i de næste par timer. Derefter skal han have Palle og Anna-Grethe Selander til at huske efter, hvornår de nu fik skiftet termoruderne i stueetagen, hvornår den lyse udestue blev bygget til, hvornår fjernvarmekedlen fik en afløser, og hvornår murværket blev fuget op. Stort og småt, så Morten Mathiasen kan danne sig et billede af den 'patient', han i dag har til den helt store og fremtidsorienterede 'helbredsundersøgelse'.

Der er stor ros til murværket, der for få år siden blev fuget op. Men her fra havesiden får rådgiveren naturligvis også øje på taget, der ligger meget pænt, men som er skæmmet af de mange sprængte tagsten. Og lidt senere, da turen er kommet til den indvendige gennemgang, bliver han bekræftet i, at en udskiftning af taget vil være en rigtig god investering for ægteparret.

”Undertaget er ikke fantastisk for at sige det, som det er”, siger han inde fra skunken. >

➤ ”Lægterne ligger for tæt på undertaget, ja, de ligger faktisk lige oven på undertaget. Det betyder, at al den slagregn og fygesne, der trænger ind igennem den åbne tagbelægning, stille og roligt i det lange løb vil få lægterne til at rådne. Ydermere ligger isoleringen i skråvæggene også helt op ad undertaget, som betyder, at der dannes kondens på bagsiden af undertaget. Den fugt kan medvirke, at der dannes skimmelsvamp og ikke mindst råd- og svampeskader i tagkonstruktionen”, siger han, da han kommer frem fra dybet. Han tilføjer, at det vil være en rigtig god idé at få taget og skunkene ordentligt isoleret, hvis ægteparret skulle vælge at kaste sig over en tagreovering. Det vil virkelig kunne mærkes på varmeregningen.

Skimmelssvamp i soveværelset

Og turen går videre gennem huset. I soveværelset bag sengene er der noget skimmelssvamp, som mere effektiv udluftning og en gang rengøring vil kunne få bugt med. Og ikke kun for syns skyld. Man kan få det temmelig skidt, hvis luften er fuld af sporer fra skimmelssvamp. Vi taler om alt lige fra irritation i øjne og næse til hovedpine, træthed, hoste og hududslæt.

Også afløbet i badeværelsesgulvet har kendt bedre dage.

”Her kan I se, at armeringsjernet er begyndt at ruste, fordi afløbet i stueetagen er utæt, og sådan noget, det skal man altså have udbedret”, siger Morten Mathiasen, da vi når ned i kælderetagen.

Hernede skaller pudsen af væggene og langs gulvet, og selv om Palle Selander aldrig har haft vand dernede og mener, at huset er bygget oven på en grusgrav, kan Morten Mathiasen med sin fugtmåler hurtigt konstatere, at der rent faktisk er meget fugtigt nede ved gulvet, og at der sandsynligvis er tale om opstigende fugt. Det vil være en meget naturlig forklaring på, at plastikmalingen skaller af.

En korrekt og optimal løsning ville være at brække kældergulvet op og fugtisolere nedefra.

”Men I kan vælge den enklere løsning at pudse væggene op og male med en omgang åndbar maling. Det kan i hvert tilfælde holde i en årrække”, siger Morten Mathiasen til tydelig lettelse for ægteparret.

”Men jeg er jo købt til at gå i detaljer. Selv ned i den mindste detalje”, siger Morten Mathiasen, da han til sidst omkring spisebordet opsummerer sine observationer, som Palle og AnnaGrethe Selander om få dage vil modtage i sin helhed i en tyk rapport. Den skønner, hvad det vil koste at vedligeholde huset og udbedre diverse skader i løbet af de næste ti år.

”

UNDERTAGET ER IKKE FANTASTISK FOR AT SIGE DET, SOM DET ER.

MORTEN MATHIASEN BOLIUS-RÅDGIVER

Kom ubehagelige overraskelser i forkøbet

Rettidig omhu er ikke bare et hit for A.P. Møller. For husejere er det alle gange meget mere rentabelt at vedligeholde frem for at reparere og udskifte. Det handler om kroner og ører, der er til at forstå. Men hvordan skal man prioritere sin vedligeholdelse, hvilke løsninger er der at vælge imellem, og hvor meget vil det koste? Det kan en vedligeholdelsesplan give svar på.

En forsikring er det ikke – men lidt hen i den retning. Det er en gennemgang af huset fra kælder til kvist, som giver et forkromet overblik over de udbedringer og den vedligeholdelse, det haster at få gennemført, og den vedligeholdelse, der skal udføres inden for de kommende fem til ti år. Med andre ord: Det giver en ret stor tryghed for, at familien ikke pludselig står over for overraskende, uforudsete udgifter.

Det er en faguddannet rådgiver, der gennemgår boligen fra top til bund og udarbejder en rapport med alle relevante detaljer for boligen. Den indeholder blandt andet et skøn over udgifter til vedligeholdelse og en guide til, hvordan og i hvilken rækkefølge arbejdet med fordel kan udføres.

Mens en tilstandsrapport som regel er for folk, der er ved at sælge deres hus, er en vedligeholdelsesplan for folk, der vil blive i deres hus eller måske sælge det om en årrække og ønsker, at huset bevarer sin værdi. Det kan for eksempel være teenageforældrene, der har en drøm om at flytte til byen, ægteparret, der har for meget plads, når de går på pension eller blot familien, der er fristet af at få et nyt køkken, men lige vil have vished for, at der ikke er langt mere påkrævede forbedringer, der kommer i første række.

Så meget koster det

Bolius tilbyder to niveauer for vedligeholdelsesplanen:

En basisplan, der giver det nødvendige overblik.

En udvidet plan, der går i dybden med beskrivelser, som håndværkere kan arbejde efter.

Prisen er afhængig af boligens størrelse.

BASISPLAN:

Under 100 m ² :	5.650 kr.
100-149 m ² :	6.250 kr.
150-249 m ² :	6.850 kr.
Over 249 m ² :	Individuel pris

UDVIDET PLAN:

Under 100 m ² :	10.450 kr.
100-149 m ² :	11.450 kr.
150-249 m ² :	12.450 kr.
Over 249 m ² :	Individuel pris

Spørg Ekspertene

Stil spørgsmål om alt vedrørende dit hus på: bolius.dk/brevkasse

Simon Heising
Jurist & advokat

Axel Danholt
Ingeniør

Kirsten Sander
Arkitekt MAA

Lennart Holm
Bygningskonstruktør

Kim Valentin
Økonom

Morten Mathiasen
Tømrer & bygningsingeniør

Ricardo Labacha
Arkitekt

Jeanette Stanley
Bygningskonstruktør

VVS

Manglende tryk på vand

Vi bor i en bungalow fra 1936 i Tårnby. Vi har meget lidt tryk på vandet. Hvis man trækker ud i toiletet, mens en anden er i brusebad, kommer der næsten ikke noget vand ud af bruseren. Hvad skyldes det, hvordan kan det laves og af hvem?

Mie Marker

SVAR: Manglende tryk på vandet kan skyldes mange ting, og det kan man undersøge efter udelukkelsesmetoden. Start hos naboerne, og hvis de oplever samme problem, ligger fejlen hos vandværket. Men inden du ringer til vandværket, tjek lige diverse tapsteder som vandhaner, brusere etc., kontroller de små luftblandere/diffusere og risten, der sidder i spidsen af vandhanerne og afkalk brusehovedet. Skidt og småsten kan nedsætte vandtrykket betydeligt i vandhaner. Muligvis er det selve blandingsbatteriet, den kan være gal med, og så skal det skiftes.

Men du skriver, at vandet generelt 'forsvinder', når der bruges vand andre steder, så er det mere tegn på, at installationerne er for små. Hvis der er koblet flere tapsteder på i årenes løb, kan rørene nu være underdimensioneret. Og endelig kan rørene kalke mere og mere til og dermed nedsætte vandtrykket. Hvis sidstnævnte er årsagen, skal der desværre helt nye installationer til. Hyr evt. en autoriseret vvs-installatør eller vvs-ingeniør.

Morten Mathiasen

EL

Kan solceller dække?

Vi har et el-forbrug på 8000 kwt. Kan I sige noget om størrelsen af et solcelleanlæg til el-produktion af vores behov?

Ole Hansen

SVAR: Hvis hele elforbruget skal dækkes af strøm fra solceller, vil det kræve et areal på omkring 40-45 kvadratmeter, afhængig af type, orientering, hældning osv. Et solcelleanlæg til en privat bolig er typisk mellem 8-15 kvadratmeter svarende til et tilskud til forbruget på 900-1.800 kWh. Nettomålingsordningen er en ordning, der gør det muligt at sende overskudsstrøm ud på elnettet, når solcellerne producerer mere strøm end der anvendes. På samme måde kan du hente strømmen tilbage uden at betale for den, når du har brug for det. Se desuden faktaartikler på bolius.dk.

Kirsten Sander

KLOAK

Oversvømmelse med kloaklugt

Vores kælder i andelsforeningen har været oversvømmet efter kraftig regn, og nu lugter der af kloak. Vi har affugtere og varmeblæsere på for at tørre, men hvad gør man ved lugtgener? Vi ved, der er risiko for skimmelsvamp, men er der andre mikroorganismer, f.eks. bakterier, man bør gardere sig imod? Skal der sprøjtes med noget desinficerende og i så fald hvad?

Vibeke Porsdal

SVAR: Det er sandsynligt, når der er lugtgener, at der er tale om tilbageløb fra kloakken. Jeg er bange for, at der ikke er noget at stille op mod lugten, men det kan I spørge en kloakmester om. Affugtere og varmeblæsere hjælper, men husk, at al lufttilførsel udefra skal lukkes, mens affugtere er i gang.

Skimmelsvamp er den største fare, og I må sørge for, at der ikke er tapet, filt, væv eller andet, der oplimes på kældervægge, da lim udgør et ideelt vækstgrundlag for svamp.

I skal også sørge for, at der ikke er træ,

Jeg er bange for, at der ikke er noget at stille op mod lugten.

RICARDO LABACHA, RÅDGIVER I BOLIUS

der bliver vådt. F.eks. gulvpaneler, som bør fjernes eller friholdes fra gulvene og udskiftes med trykimprægneret træ. Der skal også være en effektiv ventilation, og en god idé vil være at opsætte eldrevent udsugning, som går i gang, når fugten overstiger en vis værdi.

Der er ikke andre kendte mikroorganismer, der udgør en fare kun på grundlag af en oversvømmet kælder, men tilbageløb fra kloakken indeholder sandsynligvis bakterier, og man kan bede et svampesaneringsfirma om at foretage en måling af skimmel- og bakterieforekomst.

Ricardo Labacha

MALING

Hvordan fjernes maling fra fliser?

De forrige ejere har malet fliserne i badeværelset med almindelig plastmaling – i op til 10 lag! Jeg har selv forsøgt at skrabe malingen af med en glasskraber. Det virker, men er et kæmpe arbejde. Har også forsøgt at smøre brun sæbe på og lægge husholdningsfilm over. Det virker ikke. Findes der et middel eller lignende, der kan fjerne malingen? Planen er, at fliserne skal males igen med en ordentlig flisemaling.

Jeanette Madsen

SVAR: Jeg har godt hørt, at man skulle kunne anvende brun sæbe og husholdningsfilm, men har aldrig hørt, at det virker. Til gengæld har en maler på et tidspunkt fortalt mig, at lakfjerner skulle kunne gøre det. Dog skal man ikke regne med, at fliserne vil blive så pæne, at de ikke skal males igen, og fugerne vil jo have taget farve fra den tidligere maling. Men i dit tilfælde er det jo underordnet, hvis du skal male fliserne igen. Jeg vil anbefale dig at slibe fliserne let, inden du maler igen, for at få en bedre vedhæftning af malingen. Husk, at de skal være helt rene og fri for støv, inden du maler dem igen.

Jeanette Standly Mikkelsen

ISOLERING

Efterisolering af hus

Mit hus fra 1910 har kun ca. 5-10 cm isolering. Må jeg isolere ekstra, når der ikke er nogen dampspærre?

Klaus Meyer

SVAR: Ja, det kan du tro, du må. Hellere end gerne. En dampspærre vil naturligvis være en forbedring af dit hus til nyere standard, men man kan godt isolere mere uden at påføre en dampspærre. Dog afhænger det af, hvilken konstruktion vi snakker om. Skal du eksempelvis isolere skråvæggene indad, så bør du naturligvis etablere dampspærre, men snakker vi blot om mere isolering oppe over hanebåndene, kan du sagtens. Der skal være gode ventilationsforhold til stede på 'den kolde side' af isoleringen for netop at fugten, der danner kondens, kan blive ventileret væk. Eksempelvis skal loftsrummet over isoleringslaget være godt ventileret; ventilationsarealet bør minimum udgøre en 1/500 af loftarealet. Dette giver 20 cm² for hver 100 m² loftrum. Overvej at bruge en byggeteknisk rådgiver før projektet.

Morten Mathiasen

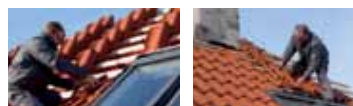
TagProfferne
– det bedste tag overhovedet!

Find din TagProff på
www.TagProfferne.dk eller ring 96 49 44 34

Skift ikke taget - før du har kontaktet en TagProff!

Hos TagProfferne er du sikret den bedste rådgivning, inden du vælger hvilket tag du skal have lagt - og uanset hvilken tagtype du vælger, er du sikker på at tagarbejdet bliver udført professionelt og overholder alle normer.

TagProfferne er en frivillig, landsdækkende sammenslutning af certificerede bygningsdelseksperter i tagkonstruktioner udgået fra KOMPROMENT's taguniversitet på Construction College, Aalborg.

NYT TAG?
så kontakt en Tagproff
og få et gratis
uforpligtende tilbud

"Uden disse overvejelser risikerer dit hus at ende med at ligne en umotiveret gang stilforvirring."

JAN FELLAND

KOMMENTAR

Jan Bo Felland

Uddannet arkitekt,
bygningskonstruktør og
byggeøkonom.

Har forfattet en
række bøger om bl.a.
boligkøb og styring af en
privat byggesag.

Arbejder som
videncenterchef
hos Bolius
Boligejernes
Videncenter.

Har du
en kommentar,
så skriv til
redaktionen på:

redaktionen@bedrehjem.dk

Illustration: Lars Vegas

Det handler ikke om biler

 De fleste passer godt på deres bil. Får den serviceret og repareret af mekanikere med forstand på netop det pågældende mærke. Er opmærksomme på, at nye dele er originale og passer til modellen. De færreste vil risikere, at bilen kommer i hænderne på en mekaniker, der ikke kender modellen og bruger tilfældige reservedele. Det er sjældent godt for bilens funktion, drift og værdi. Hvem gider køre rundt med forskærmen fra en Renault monteret på sin Fiat (lidt karikeret, men alligevel). Tingene skal passe til typen. Delene skal passe til helheden.

I forhold til biler taler vi om en "vare" til "nogle hundredetusinde" kroner. Et typisk enfamiliehus koster derimod nemt 10 gange mere, altså "nogle millioner" kroner. Alligevel har de færreste husejere samme "type-tænkning" om deres hus, som de har om deres bil. Det er både tankevækkende og ærgerligt.

Hovedparten af Danmarks cirka 1,1 million fritliggende enfamiliehuse kan nemlig grupperes i forskellige "arketyper": bungalowen, muremestervillaen, patriciervillaen, funkishuset, etplans typehuset og så videre. Nøjagtig som tilfældet er med biler, har beslægtede huse beslægtede problemer og muligheder og kan modtage identiske anbefalinger og løsninger. Samtidig vil løsninger (produkter, tilbygninger etc.) som er fremstillet uden hensyntagen til hustypenes forskellighed, kun sjældent passe æstetisk og materialemæssigt til alle huse.

Hvis dette ikke anerkendes, risikeres en løbende udvanding af husenes oprindelige kvaliteter.

Selvom disse erkendelser kan virke indlysende, ser det generelt ikke ud til at spille nogen større rolle, når husejere vælger materialer og udseende til forandringer i husene. Sortglaseret tegltag på muremestershuse fra 1920'erne er efter min opfattelse et godt (altså uheldigt) eksempel på denne mangel på "type-forståelse".

Jeg siger ikke, at alle forandringer, man foretager sig i sit hus, skal efterligne det oprindelige hus. Men alle forandringer bør i det mindste respektere de karakteristiske særpræg ved hustypen. Man kan sagtens lave moderne tilføjelser og forbedringer, som alligevel "hører til" huset og passer ind i hustypens oprindelige materialevalg, funktionalitet, proportioner og arkitektur.

Det kan betale sig. Man får et mere helstøbt hus, som harmonerer på trods af forandringer udført igennem tiderne. Det vil ikke alene være en daglig glæde for husets beboere, men burde også højne værdien af huset i en eventuel salgssituation. Uden disse overvejelser risikerer dit hus at ende med at ligne en umotiveret gang stilforvirring.

Hvis du ikke vil sætte pyntelister fra en Mercedes på siden af din Skoda, bør du heller ikke være ukritisk omkring, hvilken type dit hus er. Det handler ikke om biler, men så alligevel...

BEDRE HJEM

Glæd dig til 20. januar

**STORT
ØKONOMI
TEMA**

Det virkede så ligetil, da Susanne og Kasper så deres nye hus første gang. Det havde alt det, de havde drømt om: lys, sjæl, charme og plads. I bar forblindelse så de ikke, hvor omfattende en renovering både hus og have trængte til. Men alt det er overstået nu. Se resultatet i boligreportagen med den charmerende herskabsvilla.

Næste nummers tema handler om økonomi, altså både den der vedrører boligen, og den der vedrører beboerne. Du får for eksempel svar på disse spørgsmål: Hvorfor er ejendomsmæglernes salær så højt? Kan vi få vores mobil- og internet billigere andetsteds? Hvorfor er det så dyrt at omlægge sit lån? Kan beboerne på vejen vinde noget ved at gå sammen i en slags indkøbsforening? Hvor stor er forskellen på varepriser på internettet og i butikkerne? Hvorfor er økonomernes prognoser om renter og boligpriser så selvmodsigende? Svarene på disse spørgsmål kan være med til at gøre din økonomi lidt sundere.

Du kender ham som vært i tv-programmet Hammerslag. Og normalt er det Peter Ingemann, der stiller spørgsmålene, men i næste nummer er det BEDRE HJEM, der udfritter privatpersonen og værten Peter Ingemann i den ny serie '10 skarpe til...'

Alt det, brevkasser, klumper og masser af inspiration, når vi mødes igen.

PÅ GENSYN I NÆSTE NUMMER AF BEDRE HJEM, DER UDKOMMER 20. JANUAR

Skal du bruge den
lave rente til at
afdrage på dit lån?

Fjern tvivlen på 70 15 15 16.